

poročevalec

DRŽAVNEGA SVETA REPUBLIKE SLOVENIJE

Ljubljana, 30. maj 2008

letnik XV

št. 11

Odgovor Državnega pravobranilstva v zvezi z vračanjem vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje	2
Odgovor Vlade Republike Slovenije glede stanovanj, ki so bila v lasti JLA	6
Odgovor Vlade Republike Slovenije glede pobude za čimprejšnjo vložitev predloga zakona o duševnem zdravju v zakonodajni postopek	7
Odgovor Vlade Republike Slovenije v zvezi s posledicami načrtovanega nakupa večnamenskih električnih lokomotiv	8
Odgovor Ministrstva za okolje in prostor glede dimnikarskih storitev	10
Sklepi Državnega sveta ob obravnavi pobud in vprašanj državnih svetnikov	
• Jožeta Koržeta glede vzdrževanja hidromelioracijskih sistemov	22
○ <i>Odgovor Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano</i>	
• Jožeta Koržeta za dopolnitev odgovora glede vzdrževanja hidromelioracijskih sistemov	24
• Marijana Klemenca za dopolnitev osebne izkaznice	26
○ <i>Odgovor Ministrstva za notranje zadeve</i>	
• Mateja Arčona glede spremembe statusa gledališča SNG Nova Gorica	28
○ <i>Odgovor Ministrstva za kulturo</i>	
• Marijana Klemenca za posredovanje Ministrstva za pravosodje v okviru skrbi za nadzor nad pravosodno upravo na področju državnega tožilstva	30
○ <i>Odgovor Ministrstva za pravosodje</i>	
• dr. Andreja Rusa glede ureditve neposredne okolice parlamenta	35
• predsednika Državnega sveta mag. Blaža Kavčiča v zvezi s sklenitvijo sporazuma z RH glede vračanja nacionaliziranega premoženja	38
○ <i>Odgovor Ministrstva za pravosodje</i>	

Prvi odstavek 56. člena Zakona o Državnem svetu - Državni svet in njegova delovna telesa imajo pravico zahtevati od državnih organov pojasnila in podatke v zvezi z zadevami, ki jih obravnavajo.

Odgovor Državnega pravobranilstva v zvezi z vračanjem vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje

Glej *Sklep Državnega sveta ob obravnavi vprašanj državnega svetnika Marijana Klemenca v zvezi z vračanjem vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje*, Poročevalec Državnega sveta RS, št. 4/08, str. 21.

* * *

Spoštovani,
na vprašanja državnega svetnika Marijana Klemenca odgovarjam naslednje:

1. Koliko (številčno) je bilo vseh vlog državljanov, ki so vložili vloge za povračilo vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje (samo tistih, ki niso delali preko krajevnih skupnosti, torej individualno)?

Na Državno pravobranilstvo je bilo vloženo 38.162 zahtevkov za vračilo vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje, do 12. 3. 2008 je bilo rešenih 34.804 zahtevkov, to je 91,20 vseh zahtevkov, 3.378 zahtevkov je nerešenih. V skupnem številu 38.162 zahtevkov je bilo 36.601 zahtevkov fizičnih oseb in 1.561 zahtevkov lokalnih skupnosti.

2. Koliko negativnih in koliko pozitivnih odgovorov (številčno in v %) je Državno pravobranilstvo v Mariboru izdalo držav Janom, ki so na pravobranilstvo naslovili vloge za povračilo vlaganj (posebej za tiste, ki so dokazovali vlaganja z računi in posebej tiste, ki jim je dopolnitev zakona omogočila dokazovanje z overjeno notarsko izjavo)?

Zunanji oddelek Državnega pravobranilstva v Mariboru je prejel 6.743 zahtevkov, ker pa je bila ta obremenitev bistveno večja kot na drugih pravobranilstvih, sem zaradi hitrejšega reševanja zahtevkov predodelil 1.484 zahtevkov v reševanje na Zunanji oddelek Državnega pravobranilstva na Ptuju in 888 zahtevkov na sedežno pravobranilstvo v Ljubljano. Zunanji oddelek Državnega pravobranilstva v Mariboru je rešil 4.321 zahtevkov, nerešenih je 50 zahtevkov, Zunanji oddelek Državnega pravobranilstva na Ptuju je rešil 1.451 zahtevkov, nerešenih je 33 zahtevkov, na sedežnem pravobranilstvu je bilo rešeno 615 zahtevkov, 273 je nerešenih; skupaj je rešenih 6.387 zahtevkov, nerešenih 356 zahtevkov, odstotek rešenih zadev je 94,72 %.

Državno pravobranilstvo je na območju Maribora sklenilo 2.055 poravnjav o vračilu, 4.332 zahtevkov je bilo zavrnjenih. Vrste rešitev so podrobneje razvidne iz prilog. 156 zahtevkov, ki so jih vlagatelji utemeljevali z notarsko overjeno izjavo, je bilo zavrnjenih. Podatkov o tem ali je bila kakšna poravnava sklenjena samo na podlagi notarsko overjene izjave ne vodimo in bi bil za tako ugotovitev potreben pregled vsake sklenjene poravnave.

3. Ali je Državno pravobranilstvo pridobilo manjkajoče in potrebne podatke pri Telekomu tako kot narekuje zakon in s tem ni nalagalo obveznosti državljanom ali celo zavračalo zahteve?

Opozoril bi, da je zakonodajalec upravičencem naložil dolžnost predložitve dokazil za obstoj pravice do vračila vlaganj. Zlasti pri reševanju zahtevkov lokalnih skupnostih dostikrat iz že

predloženih listin predvidevamo možnost obstoja sporazuma ali aneksov, ki niso bili predloženi in v teh primerih pravobranilstvo samo dela poizvedbe na Telekom Slovenije d.d.. Državnemu pravobranilstvu je dolžnost poizvedb na Telekom Slovenije d.d. naložena le v primeru, če vlagatelj zahtevka ne razpolaga z listinami in dokumenti. Državno pravobranilstvo zakon izvaja dosledno, to dokazuje tudi dejstvo, da je bilo za zahtevke z območja Maribora na Telekom Slovenije d.d. poslano 679 poizvedb. Obdobje vračanja zajema 24 let in so poizvedbe na podlagi notarsko overjenih zahtevkov praviloma neuspešne, ker Telekom Slovenije d.d. odgovarja, da ne razpolaga z dokumentacijo. Včasih opozarja, da dokumentacije starejše od desetih let tudi ni dolžan hraniti, na dodatne poizvedbe o takrat nastalem in priključenem omrežju pa odgovarja, da podatkov nimajo in, da je bilo takrat zgrajeno omrežje že nadomeščeno s kablenskimi.

Državni svetnik pravilno ugotavlja, da je rok za vložitev zahtevka potekel 12. 10. 2006 (in za dopolnitev zahtevkov), rok za pripravo poravnave pa se je iztekel 30. 11. 2006. Menim, da ni dvoma dvoma, da v tako kratkem času ni mogoče rešiti tako velikega števila zahtevkov, ki zahtevajo pregled dokumentov in za vsako odločitev tudi preračun vlaganj, ugotovitev najmanjšega odbitka različnega od 0 in ugotovitev razlike. Na to smo predlagatelja zakona tudi opozorili.

Pripominjam, da je reševanje zahtevkov za vračilo vlaganj v celoti dodatna delovna obremenitev državnih pravobranilcev in kot taka tudi opredeljena z Uredbo Vlade Republike Slovenije tako, da te zahtevke državni pravobranilci rešujejo poleg svojega rednega dela.

Zaradi tega odločno zavračam trditev državnega svetnika: "Zamuda pri izplačilu pa nastaja na strani države in sicer prav zaradi neučinkovitega dela Državnega pravobranilstva."

Menim, da obseg opravljenega dela dokazuje izjemno angažiranost državnih pravobranilcev za čim hitrejšo rešitev zahtevkov.

ZAHTEVKI PREJETI NA ZUN.ODD. MARIBOR - vseh zahtevkov 6743

REŠUJE MARIBOR			REŠUJE PTUJ			REŠUJE LJUBLJANA		
4371 zaden			1484 zadev			888 zadev		
rešeni	nerešeni	Telekom	rešeni	nerešeni	Telekom	rešeni	Nerešeni	Telek
4321	50	613	1451	33	42	615	273	24

REŠENI V LJUBLJANI po obrazcih:	fizične osebe - lokalne skupnosti	
Zavrnitev zahtevka-predlagatelj ni legitimiran (gradnja preko KS)		
Ponovni dogovor	5	0
Zavrnitev zahtevka-predlagatelj ni legitimiran (gradnja preko KS)		
nerešeni in novi zahtevki	11	0
Zavrnitev zahtevka-plačilo priključnine, prispevek SIS-ponovni pregled vloge	21	0
Zavrnitev zahtevka-plačilo priključnine, prispevek SIS-nerešeni in novi zahtevki	289	0
Zavrnitev zahtevka-ni v obdobju vračanja-ponovni pregled vloge	1	0
Zavrnitev zahtevka-ni v obdobju vračanja - nerešeni in novi	15	0

Zavrnitev zahtevka- pravna oseba - ponovni pregled vloge	1	0
Zavrnitev zahtevka-pravna oseba - nerešeni in novi zahtevki	1	0
Zavrnitev zahtevka - ostalo	5	0
Zavrnitev zahtevka-predlagatelj ne razpolaga z ustrezno pogodbo,ni dopolnil zahtevka v roku-ponovni pregled	4	0
Zavrnitev zahtevka-predlagatelj ne razpolaga z ustrezno pogodbo,ni dopolnil zahtevka v roku-nerešeni in novi	41	0
Zavrnitev zahtevka-predlagatelj ne razpolaga z ustrezno pogodbo ampak z računom,ni dopolnil zahtevka -ponovni pregled	1	0
Zavrnitev zahtevka-preračun vračila v že sklenjeni poravnavi,ni pogojev za doplačilo (sklenitev aneksa zavrjnena)	0	0
Umik zahtevka	0	0
Zamuda roka za vložitev zahtevka	0	0
Zamuda roka za sprejem ponudbe	0	0
Zavrnitev vloge po notarsko overjeni izjavi	6	0
Sklenitev poravnave	213	0
Sklenitev aneksa	0	0
Ponudba poravnave zavrjnena	0	1
Na drug način	0	0
	614	1

REŠENI V MARIBORU po obrazcih:

fizične osebe - lokalne skupnosti

Zavrnitev zahtevka-predlagatelj ni legitimiran (gradnja preko KS)		
Ponovniodgovor	227	0
Zavrnitev zahtevka-predlagatelj ni legitimiran (gradnja preko KS) nerešeni in novi zahtevki	84	0
Zavrnitev zahtevka-plačilo priključnine,prispevek SIS-ponovni pregled vloge	1416	0
Zavrnitev zahtevka-plačilo priključnine,prispevek SIS-nerešeni in novi zahtevki	284	0
Zavrnitev zahtevka-ni v obdobju vračanja-ponovni pregled vloge	72	0
Zavrnitev zahtevka-ni v obdobju vračanja - nerešeni in novi	16	0
Zavrnitev zahtevka- pravna oseba - ponovni pregled vloge	17	0
Zavrnitev zahtevka-pravna oseba - nerešeni in novi zahtevki	3	1
Zavrnitev zahtevka - ostalo	4	0
Zavrnitev zahtevka-predlagatelj ne razpolaga z ustrezno pogodbo,ni dopolnil zahtevka v roku-ponovni pregled	847	1
Zavrnitev zahtevka-predlagatelj ne razpolaga z ustrezno pogodbo,ni dopolnil zahtevka v roku-nerešeni in novi	35	0
Zavrnitev zahtevka-predlagatelj ne razpolaga z ustrezno pogodbo ampak z računom,ni dopolnil zahtevka -ponovni pregled	10	0
Zavrnitev zahtevka-preračun vračila v že sklenjeni poravnavi,ni pogojev za doplačilo (sklenitev aneksa zavrjnena)	0	0
Umik zahtevka	0	0
Zamuda roka za vložitev zahtevka	62	0
Zamuda roka za sprejem ponudbe	0	0
Zavrnitev vloge po notarsko overjeni izjavi	148	0
Sklenitev poravnave	1009	35
Sklenitev aneksa	0	0
Ponudba poravnave zavrjnena	40	0
Na drug način	10	
	4284	37

REŠENI NA PTUJU po obrazcih:

	fizične osebe lokalne skupnosti	
Zavrnitev zahtevka-predlagatelj ni legitimiran (gradnja preko KS) ponovni odgovor	29	0
Zavrnitev zahtevka-predlagatelj ni legitimiran (gradnja preko KS) nerešeni in novi zahtevki	3	0
Zavrnitev zahtevka-plačilo priključnine, prispevek SIS-ponovni pregled vloge	22	0
Zavrnitev zahtevka-plačilo priključnine, prispevek SIS-nerešeni in novi zahtevki	10	0
Zavrnitev zahtevka-ni v obdobju vračanja-ponovni pregled vloge	35	0
Zavrnitev zahtevka-ni v obdobju vračanja - nerešeni in novi	6	0
Zavrnitev zahtevka- pravna oseba - ponovni pregled vloge	0	0
Zavrnitev zahtevka-pravna oseba - nerešeni in novi zahtevki	2	0
Zavrnitev zahtevka - ostalo	2	0
Zavrnitev zahtevka-predlagatelj ne razpolaga z ustrežno pogodbo, ni dopolnil zahtevka v roku-ponovni pregled	23	0
Zavrnitev zahtevka-predlagatelj ne razpolaga z ustrežno pogodbo, ni dopolnil zahtevka v roku-nerešeni in novi	13	0
Zavrnitev zahtevka-predlagatelj ne razpolaga z ustrežno pogodbo ampak z računom, ni dopolnil zahtevka -ponovni pregled	0	0
Zavrnitev zahtevka-preračun vračila v že sklenjeni poravnavi, ni pogojev za doplačilo (sklenitev aneksa zavrnjena)	0	0
Umik zahtevka	0	0
Zamuda roka za vložitev zahtevka	0	0
Zamuda roka za sprejem ponudbe	0	0
Zavrnitev vloge po notarsko overjeni izjavi	2	0
Sklenitev poravnave	78	13
Sklenitev aneksa	0	0
Ponudba poravnave zavrnjena	0	0
Na drug način	0	0
	14	13

Državno pravobranilstvo
Lucijan Bembič, l.r.
generalni državni pravobranilec

Odgovor Vlade Republike Slovenije glede stanovanj, ki so bila v lasti JLA

Prejeto: 25. 3. 2008

Glej *Sklep Državnega sveta ob obravnavi vprašanja državnega svetnika dr. Zoltana Jana glede stanovanj, ki so bila v lasti JLA, Poročevalec Državnega sveta RS, št. 5/08, str. 10.*

* * *

Državni svetnik dr. Zoltan Jan je postavil pisno vprašanje Vladi Republike Slovenije, zakaj le ta ne poskrbi, da bi s stanovanji, ki so bila v lasti JLA, upravljal stanovanjski sklad. Državni svetnik navaja, da stanovanja, ki so bila v lasti JLA, prazna propadajo, lahko pa bi jih uporabili za reševanje stanovanjskih problemov mladih družin. Navaja tudi, da za to ni opravičilo čakanje na delitveno bilanco nekdanje države. Vprašanje je obravnaval in potrdil Državni svet Republike Slovenije ter ga pod št. 805-01/92-7/36 z dne 20. 2. 2008 poslal Vladi Republike Slovenije. Vlada na zastavljeno vprašanje posreduje naslednji odgovor, ki ga je za obravnavo na vladi pripravilo Ministrstvo za obrambo:

Ministrstvo za obrambo upravlja s 1642 stanovanji, ki jih je Republika Slovenija prevzela od nekdanje JLA. Za službena stanovanja se uporablja 1054 stanovanj. 588 stanovanj pa je trenutno praznih. Od teh jih je 124 obnovljenih in v teku je postopek, da se jih dodeli v prvi polovici leta 2008 pripadnikom stalne sestave Slovenske vojske. V skladu z razvojem Slovenske vojske so določene tudi lokacije za razvoj različnih enot Slovenske vojske, na območju katerih so vojaška stanovanja perspektivna in za 304 prazna stanovanja je izdelan načrt obnove, ki se izvaja v skladu s proračunskimi možnostmi. Neperspektivnih je 149 praznih stanovanj, ki bodo ali so že vključena v načrte razpolaganja z nepremičnim premoženjem v skladu z Zakonom o stvarnem premoženju države, pokrajin in občin (Ur. l. RS, št. 14/07) in Uredbo o stvarnem premoženju države, pokrajin in občin (Ur. l. RS, št. 84/07 in 94/07). 11 stanovanj je nerazporejenih zaradi nerešenih denacionalizacijskih zahtevkov, dednih postopkov in drugih razlogov.

Ministrstvo za obrambo je Stanovanjskemu skladu Republike Slovenije 30. 4. 2007 ponudilo 79 prostih stanovanj, ki glede na razvoj vojske niso perspektivna. Stanovanjski sklad je na tej podlagi zaprosil za dodatne podatke in na pobudo ministrstva 18. 10. 2007 je sklad določil pogoje, ki bi jih morala izpolnjevati stanovanja, za katera bi bil sklad zainteresiran. Stanovanja po teh pogojih ne bi smela presegati starosti 30 let, zagotovljena naj bi bila takojšnja vseljivost ter ugotovljene potrebe občin po ponujenih stanovanjih. Ministrstvo za obrambo je na tej podlagi ugotovilo, da tem pogojem ustreza 16 stanovanj, ki so že vključena v ustrezen odlok vlade o prodaji državnega stvarnega premoženja. Na tej podlagi bo Ministrstvo za obrambo nadaljevalo pogajanja s skladom.

Vlada Republike Slovenije
mag. Božo Predalič, l.r.
generalni sekretar

Odgovor Vlade Republike Slovenije glede pobude za čimprejšnjo vložitev predloga zakona o duševnem zdravju v zakonodajni postopek

Prejeto: 27. 3. 2008

Glej *Sklep Državnega sveta ob obravnavi pobude državnih svetnikov mag. Blaža Kavčiča in Petra Požuna za čimprejšnjo vložitev predloga zakona o duševnem zdravju v zakonodajni postopek*, Poročevalec Državnega sveta RS, št. 5/08, str. 8.

* * *

Vlada Republike Slovenije se zaveda, da je duševno zdravje pomembno za kakovost življenja bolnikov, njihovih družin in širše družbe. Družbena in gospodarska cena duševnih bolezni močno obremenjujeta tudi gospodarske, izobraževalne, socialne, kazenske in sodne sisteme, duševne motnje pa spadajo med vodilne vzroke za odsotnost z dela, zgodnjo upokojitvev in invalidske pokojnine.

Ministrstvo za zdravje se je udeležilo 1. seje Komisije Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide, na kateri je bila predstavljena pobuda mag. Blaža Kavčiča in Petra Požuna za čimprejšnjo vložitev predloga zakona o duševnem zdravju v zakonodajni postopek. Pobuda temelji na dopisu, ki ga je Odbor svojcev oseb s težavami v duševnem zdravju Republike Slovenije poslal predsedniku Državnega sveta Republike Slovenije, v katerem so podane ugotovitve in argumenti za čimprejšnji sprejem zakona o duševnem zdravju.

Ministrica za zdravje se je 6. 2. 2008 sestala s predstavniki svojcev oseb s težavami v duševnem zdravju ter predstavnico skupine poslancev Državnega zbora go. Barbaro Žgajner Tavš, ki so javno pozvali ministrico za zdravje, da naj čim prej vloži predlog zakona o duševnem zdravju v nadaljnji zakonodajni postopek. 12. 2. 2008 je Ministrstvo za zdravje prejelo poslansko pobudo poslanke Barbare Žgajner Tavš v zvezi s predlogom zakona o duševnem zdravju. Vlada Republike Slovenije je na 161. seji 6. marca 2008 sprejela odgovor na poslansko pobudo, da se predlog zakona o duševnem zdravju čim prej uvrsti v zakonodajni postopek.

Ministrstvo za zdravje je 12. 3. 2008 poslalo predlog zakona o duševnem zdravju v medresorsko usklajevanje in v tretjo javno razpravo, ki bo trajala do 26. 3. 2008. Po uskladitvi predloga zakona z utemeljenimi pripombami in predlogi, bo predlog zakona o duševnem zdravju posredovan v obravnavo na Vlado Republike Slovenije v začetku aprila 2008.

Navedeni predlog zakona o duševnem zdravju določa sistem zdravstvene in socialno varstvene skrbi na področju dejavnosti duševnega zdravja in nosilce te dejavnosti. Predlog določa pogoje in postopke za sprejem pacientov na zdravljenje v oddelek pod posebnim nadzorom psihiatrične bolnišnice in varovani oddelek socialno varstvenega zavoda, pogoje in postopke za sprejem pacientov v nadzorovano obravnavo in pogoje in postopke za sprejem pacientov v obravnavo v skupnosti. Prav tako določa položaj in pravice pacientov med zdravljenjem v oddelku pod posebnim nadzorom psihiatrične bolnišnice, med obravnavo v varovanem oddelku socialno varstvenega zavoda in v nadzorovani obravnavi.

Vlada Republike Slovenije
mag. Božo Predalič, l.r.
generalni sekretar

Odgovor Vlade Republike Slovenije v zvezi s posledicami načrtovanega nakupa večnamenskih električnih lokomotiv

Prejeto: 10. 4. 2008

Glej *Sklep Državnega sveta ob obravnavi vprašanj državne svetnice Lidije Jerkič v zvezi s posledicami načrtovanega nakupa večnamenskih električnih lokomotiv*, Poročevalec Državnega sveta RS, št. 5/08, str. 14.

Lidija Jerkič, državna svetnica: ali je pri dajanju soglasja k nakupu večnamenskih električnih lokomotiv, ki so jih kupile Slovenske železnice od družbe Siemens, zaščitila interes zaposlenih v družbi Siemens Transportation Systems (STS – Maribor); ali Vlada Republike Slovenije pri odprodaji državnega premoženja varuje nacionalni interes Republike Slovenije v smislu ohranjanja tradicionalne proizvodnje z visokokvalificiranimi delovnimi mesti in na kakšen način;

V zvezi z zastavljenima vprašanjema daje Vlada Republike Slovenije naslednja pojasnila:

Aktivnosti za nakup novih lokomotiv so Slovenske železnice začele že pred letom 2000. Ugotovljeno je bilo, da so bile obstoječe lokomotive zastarele in izrabljene, hkrati pa tudi njihovo število ni več zagotavljalo zanesljivosti in hitrosti prevoza. Pomanjkanje lokomotiv je pogosto vplivalo na nastanek zamud in kazalo na časovno nezanesljivost železniškega prevoza.

Cilj Slovenskih železnic je postati tržno usmerjen, tehnološko razvit in stroškovno učinkovit ponudnik prevoznih storitev na križišču V. in X. vseevropskega koridorja. Med ključne pogoje za doseganje tega pa sodi tudi ustrezen vozni park. S tem namenom so se Slovenske železnice že leta 2000 odločile za posodobitev voznega parka ter že takrat načrtovale nakup 50 lokomotiv. Obseg nabave se je na zahtevo Vlade RS, v vlogi ustanoviteljice Slovenskih železnic, zmanjšal na 30 lokomotiv. V okviru tega je bilo izvedenih več aktivnosti, ki so bile podlaga za izvedbo javnega razpisa, ki so ga, skladno z zakonodajo, leta 2002 izvedle Slovenske železnice. Na razpis sta se prijavila dva ponudnika, in sicer AnsaldoBreda (Italija) in Siemens (Avstrija). Kot cenovno in tehnično najugodnejši ponudnik je bil na razpisu izbran Siemens. Pogodba za nabavo dvajsetih lokomotiv je bila podpisana leta 2004, dobava pa izvedena postopoma do leta 2007.

V letu 2007 so Slovenske železnice predlagale nabavo dodatnih 12 lokomotiv na osnovi nakupne opcije iz pogodbe 541, zaradi posodobitve vlečnih sredstev za poslovno enoto Tovorni promet. Z njimi naj bi izboljšale kakovost prevozne storitve tovarnega prometa, tako da se bo zagotovila večja varnost, zanesljivost, hitrost in inteoperabilnost voznega parka. Z namenom zagotavljanja možnosti za nadaljnji obstoj in razvoj dejavnosti železniškega tovarnega prometa, je Vlada RS v vlogi ustanoviteljice dala soglasje k nakupu dodatnih 12 večnamenskih električnih lokomotiv.

V zvezi s poslovno politiko podjetja Siemens Transportation Systems oziroma tedanjega TVT, ki je po letu 1998 postopoma spreminjalo lastniško strukturo in je sedaj sprejelo odločitve, da ukine proizvodnjo, pa ugotavljamo, da je to suverena odločitev podjetja. Podjetje je v privatni lasti, obseg dela za Slovenske železnice pa se je postopoma zmanjševal že dalj časa. Slovenske železnice so za revizijska popravila postopoma usposobile Centralne delavnice Slovenskih železnic, ki so prevzele njihovo dejavnost. Iz vzdrževanja tovarnih vagonov so se preusmerile na potniške vagone in prevzele delo na revizijah dizel-motornih garnitur, elektromotornih garnitur in delno na drezinah. Tako se je dejavnost postopoma močno zmanjšala na današnjo, ki je omejena v glavnem na popravila kolesnih dvojic. Tak obseg sodelovanja med Slovenskimi železnicami in Siemens Transportation Systems je bil predviden tudi za bodoče, vendar se je Siemens Transportation Systems odločil ukiniti proizvodnjo, na kar Vlada RS ne more vplivati.

V uvodu odgovora na vaše drugo vprašanje smo vam dolžni najprej pojasniti, da navedbe v vaši obrazložitvi, da je Slovenska razvojna družba prodala družbo TVT Maribor d.d. Siemensu, ne držijo. Družba TVT Maribor d.d. še vedno deluje kot samostojna družba. Večinska lastnika družbe TVT Maribor d.d., D.S.U. d.o.o. in KAD d.d., sta svoje delnice, na podlagi javnega razpisa, prodala šele v začetku leta 2008. Kupec ni Siemens ali z njim povezane družbe.

Družba TVT MARIBOR d.d. je bila ob prehodu na Sklad RS za razvoj konec leta 1992 organizirana kot koncernsko podjetje s 7 hčerinskimi družbami, ki so bile v 100% lasti koncerna. Dve hčerinski družbi (TVT Lenthern d.o.o. in Termex d.o.o.) sta bili prodani že v začetku leta 1994, v treh pa je bil sprožen stečajni postopek (Fabrikacija d.o.o., Družba za vzdrževanje in transport d.o.o. in Cestna vozila d.o.o.). Od konca leta 1994 naprej je tako deloval samo še koncern z družbama TVT Tirna vozila d.o.o. in TVT Storitve d.o.o.). V TVT MARIBOR d.d. je bilo leta 1997 izvedeno lastninjenje v skladu z zakonom. Lastniki družbe so bili: Slovenska razvojna družba d.d., Kapitalska družba pokojninskega in invalidskega zavarovanja d.d. ter delavci družbe. V letu 1998 je bil uveden stečajni postopek nad družbo TVT Storitve d.o.o. Istega leta je TVT MARIBOR d.d. ustanovila družbo TVT NOVA d.o.o. leta 2000 pa je z izvedeno pripojitvijo družbe TVT Tirna vozila d.o.o. k TVT MARIBOR d.d., le ta prenehala obstajati.

V vseh teh letih je bilo poslovanje odvisno od naročil Slovenskih železnic. Vse do leta 1996 je bila družba TVT Tirna vozila d.o.o. izključno vezana na domačega kupca Slovenske Železnice d.d. (SŽ), kar pa zaradi težav v SŽ ni zagotavljalo uspešnega poslovanja. S pomočjo aktivnosti s strani TVT Maribor d.d., Ministrstva za gospodarske dejavnosti, Ministrstva za promet in zveze ter SRD je uspelo pridobiti nekaj dodatnih naročil, tudi od Siemens Graz, tako da je bil negativen učinek ustavitve naročil s strani SŽ omiljen.

Vodstvo TVT Maribor d.d. kot večinski lastnik družbe, prvotno TVT Tirna vozila d.o.o. in kasneje TVT Nova d.o.o. je v sodelovanju s predstavniki takratnega SRD ter Ministrstva za promet uspešno vodilo dogovore ob takratnem naročilu za modernizacijo SŽ, saj je bil dosežen dogovor, da mora dobavitelj vlakov Siemens zagotoviti 60 % vrednosti nakupa omenjenih vlakov družbi TVT Nova d.o.o. (vlaki Desiro). Omenjeni dogovor je družba Siemens v celoti uspešno izpolnila. V letu 1999 je bilo sklenjeno partnerstvo s podjetjem CDI v Sloveniji, ki je najprej odkupilo od družbe TVT MARIBOR d.d. 33% delež, nato pa leta 2001 še preostali 67% delež in tako postalo 100% lastnik družbe TVT NOVA d.o.o. Z novim partnerjem se je utrdilo tudi sodelovanje z različnimi podjetji preko Siemens Österreich AG., ki je s prenosom dela programa v TVT NOVA d.o.o., skladno z zahtevo TVT MARIBOR d.d. in SRD d.d. zagotovilo dovolj dela za dogovorjeno število 300 delavcev.

Po navedeni spremembi lastnika družbe TVT NOVA d.o.o., družba TVT MARIBOR d.d. in SRD d.d. nista imeli več nobenega vpliva na poslovne odločitve v TVT Nova d.o.o. – sedaj Siemens Transportation Systems d.o.o.

Pri odprodaji podjetij, ki temeljijo na tradicionalni proizvodnji z visokokvalificiranimi delovnimi mesti je eden od pomembnih kriterijev za izbor najboljšega ponudnika dolgoročni načrt in vizija razvoja družbe. Komisija zadolžena za odprodajo posameznega državnega premoženja nato na podlagi dolgoročnega načrta in vizije razvoja družbe ter kupnine izbere najboljšega ponudnika. Tak način prodaje se je uporabil v kar nekaj primerih prodaje podjetij v neposredni in posredni lasti države.

Vlada Republike Slovenije
mag. Božo Predalič, l.r.
generalni sekretar

Odgovor Ministrstva za okolje in prostor glede dimnikarskih storitev

Glej *Sklep državnega sveta ob obravnavi vprašanja državnega svetnika dr. Janvita Goloba glede dimnikarskih storitev*, Poročevalec Državnega sveta RS, št. 2/08, str. 18.

Odgovarjamo vam na vaš dopis, v katerem je izpostavljen sklop vprašanj glede izvajanja obvezne gospodarske javne službe izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva okolja in učinkovite rabe energije, varstva človekovega zdravja in varstva pred požarom (v nadaljevanju dimnikarske službe) in sicer kako bomo uredili izvajanje dimnikarske službe glede na določile Zakona o varstvu okolja – ZVO-1, Zakona o varstvu potrošnikov - ZVP in Stanovanjskega zakona – SZ in podzakonskih aktov s tega področja.

Glede navedenih vprašanj je potrebno izpostaviti, da je dimnikarska služba gospodarska javna služba (v nadaljevanju GJS), ki se na področju Slovenije izvaja na koncesioniran način že od začetka prejšnjega stoletja, zadnje bistvene spremembe v predpisih so bile pred letom 2004 izvedene leta 1974, ko je bil sprejet Zakon o dimnikarski službi - ZdimS in sicer kot obvezna lokalna javna služba posebnega družbenega pomena. Da se dimnikarska služba z vidika varstva okolja na malih kurilnih napravah izvaja kot GJS, pa je na novo opredelil tudi Zakon o varstvu okolja – ZVO sprejetih leta 1993 predvsem z vidika varstva okolja. Z uveljavitvijo ZVO-1 v letu 2004 pa ta GJS prenesena iz občinskega na državni nivo.

Ministrstvo za okolje in prostor je takoj po uveljavitvi ZVO-1 in Uredbe o načinu, predmetu in pogojih izvajanja obvezne državne gospodarske javne službe izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva okolja in učinkovite rabe energije, varstva človekovega zdravja in varstva pred požarom (v nadaljevanju uredbe o dimnikarski službi) pričelo z aktivnostmi za prenos te GJS na državni nivo. Glede na zahtevnost te naloge je v predpisih bil vsekakor določen prekratek prilagoditveni rok. Poleg tega sta ZVO-1 in uredba o dimnikarski službi iz decembra 2004 glede na zahtevnost prenosa dimnikarske službe na državni nivo, premalo natančno določila postopke na katere tudi vi opozarjate.

Ocenjujemo, da je Ministrstvo za okolje in prostor v času od 2005 dalje sprejelo vse potrebno, kar je bilo možno, da je zagotovilo izvajanje dimnikarske službe na večini dimnikarskih območjih, kot je določeno s predpisi in kjer je to bilo mogoče. Ne strinjamo se z navedbo v dopisu, da so novelirani predpisi s področja dimnikarske službe poslabšali razmere v izvajanju te javne službe in da so škodljivi za uporabnike dimnikarskih storitev, ampak prav nasprotno.

Ministrstvo je v letih 2005, 2006 in 2007 sprejelo vse ključne predpise, ki so potrebni za izvajanje dimnikarske službe po prehodu na državni nivo. Tudi s sprejemom zadnjega cenika dimnikarskih storitev se je število razprav, vprašanj in predvsem pritožb uporabnikov dimnikarskih storitev bistveno zmanjšalo.

Za učinkovitejši nadzor koncesionarjev in uporabnikov je bila dodatno sprejeta sprememba uredbe o dimnikarski službi zaradi zagotavljanja učinkovitejšega izvajanja inšpekcijskih nadzorov kot tudi strokovnih nadzorov. Ministrstvo že izvaja strokovne nadzore izvajalcev, le-ta poteka tudi za izvajalca na dimnikarskem območju Izola.

Nerealno je pričakovati, da koncedent Republika Slovenija poleg rednih načinov obveščanja, dodatno vsem uporabnikom neposredno pojasnjuje aplikacijo vseh predpisov s področja dimnikarske službe. Se pa strinjamo z vašo ugotovitvijo, da je potrebna večja promocija te javne službe pri uporabnikih tako s strani koncedenta in predvsem s strani koncesionarjev. Za

pojasnjevanje izvajanja dimnikarskih storitev glede obsega in vsebine dimnikarskih storitev ter obračuna je zadolžen koncesionar, v primeru nesporazumov pa pristojni inšpektorati in ministrstvo. Menimo, da je večina uporabnikov, ki so imeli vprašanja s področja izvajanja dimnikarskih storitev tudi prejela potrebne odgovore, vprašanje pa je ali so pojasnila tudi sprejeli.

Za primorske občine je znano, da je uvajanje dimnikarske službe naporno, posebno še, ker se v preteklosti ta služba na tem območju ni izvajala v predvidenem obsegu. To velja tudi za področje Občine Izola. Uporabniki nasprotujejo izvedbi dimnikarskih storitev in se tudi izredno izogibajo izvedbi storitev, predpise pogosto tolmačijo po svoje ipd. Pri tem naj poudarimo, da ne zagovarjamo obstoječega koncesionarja in njegovih pomanjkljivosti pri izvajanju te službe, ki brez dvoma nosi svoj del odgovornosti za stanje izvajanja dimnikarske službe na tem območju.

V naselju Livade v Izoli so bili že s strani prejšnjega koncedenta - Občine Izola naročeni in s strani koncesionarja izvedeni izredni pregledi kurilnih, dimovodnih in prezračevalnih naprav karakterističnih blokov v tem naselju, narejene strokovne analize pregledanih objektov, katerih zaključki so, **da je potrebno obstoječe stanje sanirati**. Znano je tudi, da je sanacija obstoječih sistemov s strokovnega in finančnega vidika praktično neprimerna tako kratkoročno predvsem pa dolgoročno, posebno še, ker se z vgrajevanjem novih plinskih grelnikov enake izvedbe, **stanje z varnostnega vidika samo še poslabšuje**.

Tudi predstavnikom CI – Livade smo problematiko naselja Livade (želeli) pojasniti s strokovnega vidika, vendar je bilo več njihovih aktivnosti usmerjenih v način izvajanja dimnikarske službe, zahtevam po prepuščanju nadzora instalaterjem in serviserjem in zahtevam po izvajanju te javne službe na prostemu trgu. Pri tem je potrebno poudariti, da so za izgradnjo obstoječih sistemov v preteklosti odgovorni prav projektanti, instalaterji in serviserji, uporabniki teh naprav pa so stanje samo še poslabšali z spremembami v dovodu zraka in vgradnjami naprav v stanovanja, ki vplivajo na obratovanje plinskih grelnikov. Tako je nekoliko nerazumljivo, da predstavniki CI želijo nadzor sistemsko prepustiti prav tem skupinam, ki so do sedaj nepravilno vgrajevale naprave. To praktično pomeni, da se ne bi v prihodnosti nič bistvenega spremenilo. Edina rešitev je učinkovit nadzor na napravami, ki se vgrajujejo na novo in obstoječimi ter narejenimi spremembami v pogojih obratovanja s strani uporabnikov in ostalih, kar sodobna dimnikarska služba vsekakor lahko zagotovi kot nevtralna gospodarska organizacija, posebno še, če te storitve izvaja v okviru javne službe in ne sme biti udeležena v procesih izgradnje ogrevalnih sistemov s komercialnega vidika.

Menimo, da je ključni problem dimnikarske službe v doslednem izvajanju obveznih storitev nadzora, ki pa bi ga storitve na prostem trgu samo še poslabšale in še bolj otežile nadzor s strani države tako izvajalcev kot tudi malih kurilnih naprav pri uporabnikih. To bi v bistvu pomenilo kontrolo bistveno večjega števila izvajalcev teh storitev in kontrolo kurilnih naprav neposredno pri uporabnikih s strani države.

Ne moreno se strinjati z oceno, da so predpisi s področja dimnikarske službe škodljivi za uporabnika dimnikarskih storitev, da koncesionarji nimajo obveznosti, da je uporabnik dolžan plačati in molčati, da niso znani cilji te javne službe itd. Javne službe z varstva okolja so praviloma določene kot obvezne javne službe, med te spada tudi dimnikarska služba. Do sedaj zagovorniki izvajanja dimnikarske službe na prostem trgu niso podali potrebnih argumentov, da je tak sistem bolj učinkovit in ta trenutek sprejemljiv tudi iz drugih razlogov, ki bi jih Vlada Republike Slovenije, parlament in ministrstvo lahko upoštevali kot bolj primerno rešitev. Bolj sprejemljiv je predvsem v delu, da uporabnik lahko sam izbere izvajalca, kar je pogosto problem, ko je potrebno storitve plačati ali odpraviti pomanjkljivosti. Tako domače kot tuje analize in izkušnje kažejo, da je koncesioniran način še vedno najbolj učinkovit in tudi najcenejši sistem

izvajanja dimnikarskih storitev. Vsebina in obseg storitev dimnikarske službe se lahko spremeni v enem ali drugem sistemu izvajanja dimnikarske službe. Rešitev vsekakor ni izvajanje storitev na prostem trgu. Ključna problema sta, da uporabniki pač ne želijo imeti nadzora nad napravami, posebno še, če je la-ta povezan s stroški in enakomerna kakovost storitev po vsej Sloveniji. Strinjamo pa se, da izvajalci dimnikarske službe morajo storitve izvajati v predpisanem obsegu, vsebini in cenah itd.

Cenik dimnikarskih storitev, posebno še v delu, ki določa cene dimnikarskih storitev na malih kurilnih napravah do 50 kW, je v dovolj jasen in razumljiv, ima tudi vse komponente, ki jih navajate v dopisu, da naj jih cenik in cene vsebujejo.

Vsekakor pa je potrebno upoštevati, da več izvajalcev izredno napreduje na tem področju, se usposablja in prilagaja vsebino storitev dejanskim potrebam, se opremlja z najnovejšo opremo, se dodatno usposablja doma in v tujini, zaposluje kadre z V., VI. ali tudi VII. stopnjo izobrazbe ipd., kar pomeni intenzivnejši razvoj te službe v bodoče.

Podrobnejši opis stanja izvajanja dimnikarske službe

Doseganje zastavljenih ciljev s področja te GJS je proces, ki bo trajal dalj časa, saj gre za zahtevno nalogo. Razmere niso enake na vseh dimnikarskih območjih, niti pri vseh izvajalcih, zato ni mogoče enačiti stanja dimnikarske služne na vseh področjih in za vse izvajalce.

Sedanje širše razpravljanje o dimnikarski službi v javnosti v bistvu pomeni, da se to področje spreminja in ureja, zato tudi toliko odzivov tako s strani posameznikov, raznih skupin, pa tudi civilnih iniciativ. Njihove pripombe in predlogi so dobrodošli in pomembni za uvedbo sprememb in izboljšav, žal pa so prevečkrat brez argumentov, brez strokovnih podlag in utemeljitev in predvsem zaradi doseganje nekaterih drugih ciljev na tem področju in ne ciljev javnega interesa.

S problematiko in posameznimi primeri, ki jih navajate v dopisu smo seznanjeni in smo jih že reševali, nekatere že uredili, nekateri pa so v postopku reševanja.

Zaradi uvajanja storitev te javne službe v celotnem obsegu in na območju celotne Slovenije, uporabniki storitev dimnikarske službe le-te razumejo kot nove obveznosti. Ugotavljamo, da so uporabniki storitev te javne službe mnenja, da je dimnikarska služba kot v preteklosti predvsem izvajanje mehanskega čiščenja dimnikov. Meritve emisij dimnih plinov in preglede na malih kurilnih napravah razumejo kot nepotrebne in nove obveznosti, ki naj bi izhajale iz novih predpisov iz leta 2004, kar pa ne drži.

Nekateri predstavniki CI so mnenja, da storitve dimnikarske službe pomenijo poseganje v človekove pravice, ker se storitve izvajajo na njihovih napravah kot obvezna javna služba. Še manj pa se strinjajo z morebitnimi ugotovljenimi pomanjkljivostmi na obstoječih malih kurilnih napravah, dimovodnih in prezračevalnih s strani koncesionarja, ker to pomeni dodatne obveznosti, posebno še, če so povezane s stroški. Še posebej pereče je odpravljanje nepravilnosti na obstoječih napravah. Tako se pojavljajo različna vprašanja, komentariji, predlogi, predvsem pa nasprotovanja, tudi organizirano v CI.

Vsekakor pa je pri analiziranju obstoječega stanja izvajanja dimnikarskih storitev potrebno upoštevati tudi, da nekateri izvajalci ali posamezniki storitve izvajajo neustrezno, oziroma nedosledno. Smiselna rešitev je edino preprečitev takih izvajalcev in posameznih primerov, kar je možno predvsem s inšpekcijskimi in strokovnimi nadzori izvajalcev.

Zavedamo se, da bo za strokovnejše izvajanje storitev dimnikarske službe na celotnem območju Slovenije potreben čas, saj ne razpolagamo z neomejenim številom izvajalcev, ki bi imeli vsa potrebna znanja za izvajanje zahtevnejših dimnikarskih storitev. Izvajanje sprememb na tem področju je proces prilaganja storitev dimnikarske službe tako po vsebini, obsegu, cenah potrebam sedanjega časa. Več kot desetletni intenzivni proces prilagajanja dimnikarske službe zaradi sprememb po zamenjavi obstoječih kurilnih naprav s sodobnimi in predvsem zaradi doseganja cilja varstva okolja, poteka tudi v drugih evropskih državah, predvsem državah iz nemško gorečega področja in državah, ki imajo to javno službo organizirano na enak ali podoben način. Prav tako se bo temu procesu morale prilagoditi tudi kadrovske strukture v resorju, ki ga bo potrebno v tem delu glede na število koncesionarjev, število uporabnikov in število kurilnih naprav, vsebino strokovnih nadzorov in sistemsko urejanje, te GJS kadrovske okrepiti.

Kratka ocena izvajanja dimnikarske službe na lokalnem nivoju do leta 2005

Zaradi neurejenega in neenotnega organiziranja izvajanja te javne službe na lokalnem nivoju, ki je bila do leta 2004 opredeljena z Zakonom o varstvu okolja – ZVO iz leta 1993 in Zakonom o dimnikarski službi – ZdimS iz leta 1974 ter pripadajočimi podzakonskimi akti, je bila **dimnikarska služba prenesena iz lokalnega na državni nivo s ciljem, da bi dosegli zastavljene cilje te javne službe, tudi z vidika varstva okolja. To javno službi je bilo potrebno urediti na področju celotne Slovenije tudi zaradi zagotavljanja večje učinkovitosti zagotavljanja varovanja človekovega zdravja in požarne varnosti.**

Storitve se v preteklosti niso izvajale po vseh občinah enako, cene storitev so bile zelo različne, storitve so se po vsebini in obsegu izvajale tudi zelo različno ipd. V veliko občinah so se storitve izvajale kljub sklenjenim koncesijskim pogodbam ali drugimi pogodbami samo delno. Nesprejemljivo velike so bile razlike pri izvajanju storitev meritev emisij dimnih plinov in predvsem storitev prvih ter tudi letnih pregledov. Tako ta javna služba ni dosegala pričakovanega nivoja izvajanja storitev in s tem tudi ne pričakovanih ciljev. Poleg tega se je ta služba razvijala samo na nekaterih območjih oziroma samo pri nekaterih izvajalcih in razlike so postale prevelike.

Zaradi navedene ocene stanja dimnikarske službe je Ministrstvo za okolje in prostor, kakor tudi takratna Vlada Republike Slovenije in predvsem poslanske skupine presodile, da je potrebno to javno službo **urediti in posodobiti zaradi doseganja pričakovanih ciljev tako z vidika pokrivanja interesov uporabnika kot tudi z vidika javnega interesa in mednarodnih obveznosti pri znižanju izpustov CO₂ in ostalih emisij dimnih plinov tudi iz malih kurilnih naprav. Poleg tega je bilo potrebno pričeti s posodobitvijo te javne službe tudi z vidika varovanja človekovega zdravja in požarne varnosti.**

Posledice sprememb predpisov leta 2004 in kasneje

S prenosom te javne službe na državni nivo, sprejetjem ZVO-1 in noveliranimi podzakonskimi predpisi s tega področja, kot so »uredba in pravilnik in cenik o dimnikarski službi«, se z vidika predpisov za uporabnika ni praktično nič bistvenega spremenilo, kot se to prikazuje v javnosti tudi s strani predstavnikov CI. Novelirani predpisi to javno službo glede na starejše predpise tako po načinu izvajanja, kot tudi po obsegu in vsebini, določajo na enak način. **Spremembe so predvsem v zmanjšanju števila storitev za sodobne kurilne naprave na trdna goriva.**

Z uveljavitvijo ZVO-1 pa je koncedent postala Republika Slovenija. Večje spremembe so predvsem na področju cen, saj so sedaj cene dimnikarskih storitev poenotene s sklepom Vlade

Republike Slovenije za vso državo, kar menimo, da je pozitivno. To pa ne pomeni, da so se na vseh področjih cene dimnikarskih storitev znižale, na nekaterih področjih so se žal tudi zvišale, **večji del Slovenije pa ima nižje cene storitev.**

Aktivnosti MOP glede predpisov

V marcu 2004 je parlament sprejel **Zakon o varstvu okolja** – ZVO-1, ki velja od 07.05.2004 in v 148. členu določa, da je izvajanje meritev, pregledovanje in čiščenje kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva okolja in učinkovite rabe energije, varstva človekovega zdravja in varstva pred požarom **obvezna državna gospodarska javna služba** (v nadaljevanju dimnikarska služba), ki naj bi se z lokalnega na državni nivo prenesla v roku 6 mesecev po uveljavitvi zakona. Z uveljavitvijo ZVO-1 je bil ukinjen tudi Zakon o dimnikarski službi – ZdimS.

Na osnovi ZVO-1 je Vlada Republike Slovenije sprejela Uredbo o načinu, predmetu in pogojih izvajanja obvezne državne gospodarske javne službe izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva okolja in učinkovite rabe energije, varstva človekovega zdravja in varstva pred požarom – **uredba o dimnikarski službi** (Uradni list RS, št. 129/04, 57/06 in 105/07). Sprejeti sta bili že dve noveli uredbe o dimnikarski službi, ker se s spremembami prilagajamo nepredvidenim ali nenačrtovanim razmeram pri nadzoru in podeljevanju koncesij.

Ministrstvo je na osnovi ZVO-1 sprejelo tudi novelirano verzijo Pravilnika o oskrbi malih kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov pri opravljanju javne službe izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov – **pravilnik o dimnikarski službi** (Uradni list RS, št. 128/04, 18/05). Ministrstvo pripravlja tudi novelo pravilnika, kjer bomo prilagodili storitve sodobnim kurilnim napravam in trenutnemu stanju in vzdrževanosti obstoječih naprav.

Poleg tega je Vlada Republike Slovenije zaradi poenotenja cen dimnikarskih storitev sprejela tudi spremembe in dopolnitve Sklepa o določitvi cene storitev obvezne državne gospodarske javne službe izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva okolja in učinkovite rabe energije, varstva človekovega zdravja in varstva pred požarom – **cenik dimnikarskih storitev** (Uradni list RS, št. 71/07). To je druga novela cenika o dimnikarski službi.

Ministrstvo za okolje in prostor je sprejelo tudi novelo Uredbe o emisijah dimnih plinov iz malih in srednjih kurilnih naprav (Uradni list RS, št. 34/2007 in 81/2007), ki jo izvajalci dimnikarske službe uporabljajo pri meritvah emisij dimnih plinov.

Ministrstvo za okolje in prostor je sprejelo tudi Tehnično smernico TSG-1-001:2007 - Požarna varnost v stavbah, ki ureja področje instalacij v objektih z vidika požarne varnosti.

Ministrstvo ima v načrtu sprejetje dodatnih predpisov s tega področja in sprejeti spremembe in dopolnitve nekaterih obstoječih predpisov, zaradi bolj natančnega urejanja te javne službe in zaradi prilagajanja števila in vsebine dimnikarskih storitev sodobnim kurilnim napravam, ki se v zadnjem času zelo spreminjajo. Za uspešen napredek tudi dimnikarske službe je potreben celovit pristop ureditve gradnje objektov in s tem tudi ogrevalnih sistemov z malimi kurilnimi napravami in s tem povezanimi pričakovanju po večji varnosti uporabe teh naprav in doseganju ciljev s področja varstva okolja.

Na osnovi sklepa Vlade Republike Slovenije je ministrstvo pripravilo tudi Informacijo o sistemskih rešitvah izvajanja dimnikarske službe kot gospodarske javne službe, s katero

smo utemeljili, da je sedanji koncesioniran način iz različnih razlogov primeren način izvajanja dimnikarske službe do nadaljnjega, oziroma do izteka obstoječih koncesijskih pogodb sklenjenimi med Republiko Slovenijo in koncesionarji.

Aktivnosti glede podeljevanje državnih koncesij izvajalcem dimnikarske službe

Za ureditev izvajanja dimnikarske službe na območju vse Slovenije je potrebno podeliti koncesije za vsa dimnikarska območja ali vsaj za veliko večino dimnikarskih območij.

Pri postopku podeljevanja t.i. I. koncesij v skladu z ZVO-1 je nastalo nepričakovano veliko težav predvsem pri prenosu obstoječih občinskih koncesij. Veliko obstoječih izvajalcev je vložilo tožbe, če niso dobili I. koncesije in izkorišča vse pravna sredstva, da bi dosegli svoj cilj. Zaradi tega nekaterih vlog o zainteresiranosti ni bilo možno rešiti v pričakovanem roku, ker je bilo ali je še potrebno počakati na odločitev sodišč. Večina pravno še nerešenih vlog je v zadnji fazi reševanja.

Ne glede na število podeljenih I. koncesij ali koncesij na osnovi izbora izvajalcev na javnem razpisu, je praktično vsa Slovenija pokrita z izvajalci in vsi izvajalci morajo storitve izvajati v skladu s veljavnimi predpisi in veljavnim cenikom dimnikarskih storitev.

Prepričani smo, da v roku 6 mesecev, kot to določa ZVO-1 v obstoječih pogojih ni bilo možno na tak način prenesti dimnikarske službe iz občinskega nivoja na državni nivo, podeliti vseh I. koncesij in sprejeti vseh potrebnih predpisov s tega področja.

a. Podeljevanje I. koncesij

Pri podeljevanju t.i. I. koncesij v skladu s 187. in 188. člena ZVO-1, ki je bil sprejet v sedanji vsebini z amandmaji v parlamentu še v prejšnji sestavi in 41. členom uredbe o dimnikarski službi, smo naleteli na številne pravne zaplete povezane s tolmačenjem in upoštevanjem pridobitve neposredne koncesije na osnovi koncesijske in še posebej druge pogodbe sklenjene med občino in izvajalcem dimnikarske službe. 188. člen je favoriziral obstoječe izvajalce, ki so z občinami sklenili pogodbe za izvajanje dimnikarske službe na različnih osnovah. Žal pa je tudi take pogodbe Vlada Republike Slovenije morala upoštevati kot pogodbe, na osnovi katerih so obstoječi izvajalci pridobili koncesije za izvajanje dimnikarske službe. Tako so nekateri izvajalci izkoristili vsa pravna sredstva za pridobitev t.i. I. koncesij na osnovi druge pogodbe sklenjene z občino, ki ni v skladu z zakonom.

Tudi poizkus parlamenta, da bi z avtentično razlago 187. in 188. člena ZVO-1 te anomalije iz ZVO-1 iz leta 2004 omilil ali saniral ni bil v celoti upoštevan, saj je Ustavno sodišče avtentično razlago 188. člena ZVO-1 v letu 2006 razveljavilo.

Prav tako je Vlada Republike Slovenije v sedanji sestavi korigirala uredbo o dimnikarski službi že dvakrat z namenom ureditve razmer na tem področju, med drugim tudi skrajšanje koncesijskega obdobja iz 15 na 8 let, bolj natančno uredila inšpekcijski in strokovni nadzor, poostрила pogoje za pridobitev koncesije na javnem razpisu in poenostavila merila za izbor itd.

Na osnovi ZVO-1 in uredbe o dimnikarski službi je bil izveden javni poziv takratnim izvajalcem dimnikarskih storitev za pridobitev t.i. I. koncesij v skladu s 187. in 188. členom ZVO-1 in 41. členom uredbe o dimnikarski službi. Pogoj za pridobitev I. koncesije je bila poleg splošnih pogojev tudi sklenjena koncesijska ali druga pogodba z občino za izvajanje dimnikarske službe pred 07. novembrom 2004.

Na javni poziv, ki je se je zaključil 03. januarja 2006 je prispelo 245 vlog o zainteresiranosti, pozitivno so bile rešene **vloge za 104 dimnikarska območja**. V postopku reševanja je še cca 30 dimnikarskih območij, ker prijavitelji koristijo vsa pravna sredstva, da bi pridobili I. koncesijo. To pomeni dolgotrajno reševanje vlog – sporov pred sodišči, na kar pa Ministrstvo za okolje in prostor nima posebnega vpliva, razen, da z vlogami prosi za prednostno rešitev.

b. Podeljevanje koncesij z javnimi razpisi

Ministrstvo za okolje in prostor je izvedlo dva javna razpisa, drugi za 52 dimnikarskih območij je fazi obravnave prispelih vlog, ki jih je 144. Gre predvsem za območja, na katerih ni bilo možno podeliti I. koncesije na osnovi vlog o zainteresiranosti ali na osnovi prejšnjega javnega razpisa.

Za dimnikarska območja, na katerih ne bomo mogli izbrati izvajalca z obstoječim razpisom in za območja za katere ne bomo mogoče podeliti I. koncesije bomo izvedli tretji javni razpis predvidoma v sredini letošnjega leta.

Ocenjujemo, da bo do konca prve polovice letošnjega leta z izvajalci z državno koncesijo pokrit pretežni del dimnikarskih območij, predvsem pa pretežni del Slovenije.

Aktivnosti glede nadzora izvajalcev

a. Inšpekcijski nadzori

Uredba o dimnikarski službi določa, da je za izvajanje določb uredbe o dimnikarski službi pristojna inšpekcija, ki pokriva področje varstva okolja. V primeru, ko gre za področje požarne varnosti, je pristojna inšpekcija za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, v primeru ogrožanja človekovega zdravja pa inšpekcija pristojna za zdravje. Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem določb uredbe o dimnikarski službi glede cen storitev dimnikarske službe izvaja inšpekcija pristojna za trg.

V letih 2005 in 2006 je bilo s strani okoljske inšpekcije izvedenih 747, s strani tržne inšpekcije 19 ter s strani požarne inšpekcije 49 inšpekcijskih pregledov.

b. Strokovni nadzor izvajalcev

Uredba o dimnikarski službi, predvsem zadnja novela, ki je bila objavljena v Uradnem listu RS št. 105/2007, bolj natančno ureja tako inšpekcijski, kot tudi strokovni nadzor. Na tej osnovi smo v decembru napovedali izvedbo strokovnih nadzorov pri 30 izvajalcih in v začetku leta 2008 že pričeli strokovni nadzori pri 12 izvajalcih. Med te prve strokovne nadzore je vključen tudi izvajalec za dimnikarsko območje Izola. Na osnovi ugotovitev pri strokovnem nadzoru, bomo v primeru kršitev izvajanja dimnikarske službe glede na predpise in koncesijsko pogodbo ukrepali v skladu s pristojnostmi.

Cene dimnikarskih storitev

Glede očitkov o povišanju cen dimnikarskih storitev so naši zaključki drugačni, kot jih navajate. S prehodom dimnikarske službe na državni nivo je bil eden izmed ciljev tudi poenotenje cen dimnikarskih storitev. Vlada republike Slovenije je tako sprejela cenik dimnikarskih storitev v letu 2006 in novelo cenika v letu 2007.

Ne strinjamo se z vašo navedbo, da se cene dimnikarskih storitev večajo. Povprečne cene dimnikarskih storitev **predvsem za individualne uporabnike**, ki imajo predvsem **kurilne naprave do 50 kW, so povprečno nižje od povprečnih cen iz lokalnega nivoja**. To velja tudi za dimnikarsko območje Izola in Koper. Je pa res, da so bile cene dimnikarskih storitev v preteklosti na lokalnem nivoju za isto storitve zelo različne. S sprejetjem novega cenika dimnikarskih storitev so se v posameznih dimnikarskih področjih cene tudi povečale ali se povečale samo posamezne storitve.

V veliki večini dimnikarskih območij mnenja uporabnikov, da so se cene dimnikarskih storitev povečale izhajajo predvsem zaradi izvajanja vseh storitev v predpisanem obsegu (čiščenje, pregled, meritve), kar pa se v preteklosti, posebno še na določenih območjih, **sploh ni izvajalo**. Tako so kljub nižjim cenam lahko stroški dimnikarskih storitev **višji, vendar na račun izvajanja celotnega obsega storitev**.

Poleg tega so nekateri ceniki dimnikarskih storitev, ki so se v preteklosti uporabljali na posameznih območjih, niso imeli realne cene, posebno še storitve, ki se v praksi sploh niso izvajale. **Poenotenje cen s strani Vlade Republike Slovenije, pomeni urejanje razmer na tem področju in ne slabšanje obstoječega stanja**. V kolikor bomo tudi v prihodnosti ugotovili neustrezne cene storitev ali neprimerno uporabo cenika dimnikarskih storitev, bomo predlagali korekcijo obstoječega cenika, kot smo to izvedli v juliju 2007, kršitelji pa so sankcionirani s strani Tržnega inšpektorata RS.

Vlada je v letu 2007 sprejela že drugi sklep o cenah dimnikarskih storitev (Sklep o določitvi cene storitev obvezne državne gospodarske javne službe izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva okolja in učinkovite rabe energije, varstva človekovega zdravja in varstva pred požarom Uradni list RS, št. 71/07) s ciljem izboljšanja stanja. Tako se je v zadnjem času zelo zmanjšalo število pritožb uporabnikov dimnikarskih storitev na račun cen dimnikarskih storitev.

Cene storitev so jasno določljive posebno še, ko gre za male kurilne naprave do 50 kW toplotne moči. Vsako odstopanje od uporabe veljavnega cenika pomeni kršenje uporabe cenika, za kar je pristojna inšpekcija, pristojna za trg.

Izvajanje dimnikarske službe na dimnikarskem območju Izola

Na osnovi vloge o zainteresiranosti je izvajalec z državno koncesijo v skladu z ZVO-1 E.D.T. servis d.o.o., iz Kopra, ki je pridobil I. koncesijo v skladu z ZVO-1 in uredbo o dimnikarski službi. Gre za izvajalca, ki je bil izbran v Občini Izola na javnem razpisu in sklenjena koncesijska pogodba z Občino Izola leta 2000 je bila osnova za podelitev državne koncesije 12.04.2006, kot ste to prav tako navedli v vašem dopisu.

Aktivnosti MOP s predstavniki Civilnih iniciativ – CI

V zadnjem času so aktivne civilne iniciative na področju organiziranja in izvajanja dimnikarske službe in sicer predvsem v nekaterih krajih Slovenije kot je Kranj, Malečnik pri Mariboru in tudi v Izoli, predvsem CI-Livade, ki imajo pripombe in pritožbe, ker se ta služba izvaja na koncesioniran način in ne na tržni način in ker je dimnikarska služba obvezna javna služba in ne storitve na pobudo uporabnika. Predstavniki CI menijo, da storitve dimnikarske službe ne sodijo v javno službo in ni potreben takšen obseg storitev. Predvsem nasprotujejo nadzoru naprav, kot so meritve emisij dimnih plinov in pregledi, tako pri novih, kot pri obstoječih napravah, kar pa je

osnova te javne službe. Strinjajo se praviloma s čiščenjem samo dimovodnih naprav in še to na tržnih osnovah, oziroma po naročilu uporabnika.

S strani CI so bili predlagani različni postopki izvedbe dimnikarskih storitev, kdo naj odpravi ugotovljene pomanjkljivosti, kdo naj preveri primernost obstoječih naprav, kdo naj sodeluje pri pregledih in nenazadnje, kdo naj plača dimnikarske storitve ipd.

Vsekakor ne moremo mimo dejstev, da način izvajanja storitev dimnikarske službe na »licenčni – tržni« ali koncesioniran način v bistvu nima nobenega bistvenega vpliva na vsebino in število potrebnih storitev na napravah. Zahtevane spremembe po vsebini storitev te službe se lahko izvedejo v enem ali drugem načinu izvajanja dimnikarskih storitev. Ne moremo pa mimo dejstev, da izgradnje ogrevalnih sistemov brez nadzora in tudi vzdrževanje naprav ni primerna rešitev, kar se kaže tudi v številnih nepravilnostih na obstoječih napravah.

Prav tako ni utemeljen predlogov uporabnikov, da bodo storitve izvedene s strani izvajalca, ki ga bodo sami izbrali cenejše, da bodo rezultati nadzora v tem primeru boljši, da bodo naprave bolj varno obratovalle ipd. Prepričanje, da bo vse cenejše in brez problemov na napravah, če bodo nadzor nad kurilnimi napravami izvajali z njihove strani naročeni izvajalci, ki so tudi instalaterji ali serviserji, ni mogoče sprejeti kot primerno rešitev. Take razmere so bile že do sedaj predvsem v nekaterih delih Slovenije, kar velja tudi za primorsko območje, ko se v preteklosti dimnikarska služba ni izvajala v celoti in predvidenem obsegu.

Pri tem pa so predlogi CI, da dimnikarja pa kljub temu rabijo za čiščenje dimovodnih naprav. To pomeni še vedno dva obiska in to dveh izvajalcev s tem, da bi izvajalci instalacij in serviserji izvajali storitve pri uporabnikih in izvedba teh storitev bi bila brez nadzora.

Prepričani samo, da izbor izvajalca s strani uporabnika in izvajanje nadzora nad kurilnimi napravami in pogoji njihovega obratovanja z vidika varstva človekovega zdravja, požarne varnosti in varstva okolja na tak način ne bo dosežen, saj gre za sistemsko neustrezno rešitev, katerih rezultati so znani tako v Sloveniji kot tudi v tujini in na tak način je še težje načrtovati napredek na tem področju.

a. Civilna iniciativa Izola, Livade

Predstavniki CI – Livade so že v preteklem letu na naše ministrstvo naslovili pobude, predloge glede sprememb v predpisih glede izvajanja dimnikarske službe in podali pritožbe na izvajanje storitev dimnikarske službe.

S predstavniki CI Livade smo se večkrat sestali in podali tudi pisne odgovore, vendar menimo, da bistvene spremembe v predpisih iz znanih in navedenih razlogov niso utemeljene.

Pritožbe glede izvajanja storitev dimnikarske službe, ki smo jih prejeli pa niso vedno upravičene, saj so pričakovanja glede na vsebino rednih letnih pregledov prevelike. So pa nekatere pritožbe uporabnikov upravičene. Pri tem naj poudarimo, da smo večino pritožb podanih s strani uporabnikov prejeli v vednost, kar pomeni, da je odgovore dolžan podati in rešiti najprej koncesionar, kot je to določeno z uredbo o dimnikarski službi. Vsekakor pa odločno nasprotujemo primerom zlorab pri izvajanju dimnikarske službe.

Glede na navedeno problematiko predstavljeno s strani uporabnikov iz naselja Livade, predstavnikov CI-Livade in podanih odgovorov s strani koncesionarja, smo se odločili, da bomo opravili strokovni nadzor s katerim smo že pričeli.

Menimo, da sprememba sistema izvajanja storitev dimnikarske službe v naselju Livade v Izoli ne bi rešila problematike pomanjkljivosti na plinskih grelnikih, dimovodnih in prezračevalnih napravah. Večino predlogov, ki jih predlaga CI-Livade, med drugim tudi, da serviserji opravijo tudi meritve in preglede na plinskih grelnikih, nekako ne deluje, saj ti pooblaščenci instalaterji in serviserji te storitve izvajali v tem naselju že od vsega začetka, pa povzročajo kvečjemu večje nevarnosti s svojimi aktivnostmi. Posebno stanje še poslabšujejo v primeru zamenjave obstoječih plinskih grelnikov z novimi na iste dimovodne naprave in ob istih pogojih, posebno še, ko gre za plinske grelnike odvisne od zraka v prostoru. **Če bi delovali v skladu s pravili stroke, potem te problematike ne bi bilo, zato ni pripisovati nepravilnosti samo dimnikarski službi. Strinjamo pa se, da je dimnikarska služba namenjena ugotavljanju in opozarjanju na napake na novih in obstoječih napravah in preprečevanju nepravilnosti.**

Za reševanje njihovih pritožb in predlogov je bilo izmenjanih več dopisov in izvedenih več razgovorov tako na Ministrstvu za okolje in prostor, kot tudi v prostorih Občine Izola.

Pri razgovorih smo upoštevali njihove predloge glede izvajanja dimnikarske službe, vendar gre v večini primerov za subjektivne ocene, katere dimnikarske storitve mora koncesionar opraviti in kako naj bi jih opravil ter predvsem po kakšni ceni. Še večje so razlike v pogledih glede obsega in vsebine posameznih dimnikarskih storitev.

Po večkratnih razgovorih s predstavniki CI, kjer so bili nekateri še posebej aktivni, smo stališča o dimnikarski službi relativno zelo zblížali, bolj enotna pa so tudi menja glede pomanjkljivosti in nepravilnosti v večstanovanjskih objektih Livade.

Ne moremo pa spregledati, da imajo nekateri aktivni predstavniki CI Izola že izdane odločbe s strani prisojnega inšpektorata iz leta 2002, ki so bile izdane na osnovi ugotovljenih nepravilnosti z izrednimi pregledi naprav s strani koncesionarja in to po naročilu Občine Izola, pa jih lastniki naprav očitno ne želijo realizirati. Njihove aktivnosti so usmerjene predvsem v spremenjen obseg in način izvajanja dimnikarske službe, kar pa ne bo rešilo nepravilnosti.

Problematika večstanovanjskih objektov v naselju Livade v Izoli

Gre za relativno veliko naselje z večstanovanjskimi objekti z nad 700 stanovanji v Izoli, ki imajo praviloma za ogrevanje in pripravo tople sanitarne vode vgrajene stenske plinske grelnike t.i. »B« izvedbe, kar pomeni plinske grelnike, ki so odvisni od zraka v prostoru, imajo atmosferske gorilnike, vgrajeni so v posameznih stanovanjih, praviloma v kopalnici, izgradnja teh blokov je potekala predvsem v obdobju 1975 do 2000, zato je stanje tehnike teh naprav in vgrajenij iz tega obdobja.

Na predlog koncesionarja izbranega s strani Občine Izola v letu 2000, so bili zaradi suma po sistemskih napakah in pomanjkljivostih na kurilnih, dimovodnih in prezračevalnih napravah v teh večstanovanjskih objektih, opravljeni izredni pregledi karakterističnih blokov – izvedb ogrevalnih sistemov po izboru Občine Izola. Izdana so bila skupna kot tudi posamezna poročila tako naročniku pregledov, kot tudi posameznim lastnikom stanovanj in v kolikor so bila poročila o izrednem pregledu negativna, so bila s strani inšpektorata, ki je pokrival področje varovanje človekovega zdravja, izdane tudi odločbe o odpravi pomanjkljivostih.

Tako posamezniki, oziroma Občina Izola je zaradi nasprotovanja o ugotovljenih pomanjkljivostih, naročila dodatno ekspertizo opravljenih izrednih pregledov s strani koncesionarja na Fakulteti za strojništvo (nosilec dr. Vincenc Butala, univ.dipl.inž.), ki pa je ugotovila, da so naprave **relativno**

varne, kljub ugotovljenim pomanjkljivostim. Menimo, da predvsem zaradi tega v preteklem obdobju ni bila izveden sanacija obstoječega stanja.

Menimo, da je edina sprejemljiva rešitev obstoječega stanja, zamenjava obstoječih plinskih grelnikov z plinskimi grelniki t.i. »C« izvedbe, katerih značilnost in prednost je, da obratujejo neodvisno od zraka v prostoru. Druga realna možnost je skupna kotlovnica za posamezni večstanovanjski objekt ali več objektov skupaj.

Sanacija obstoječega stanja je s tehničnega vidika sicer mogoča, vendar relativno nesmiselna, zaradi že narejenih adaptacij stanovanj s sodobnimi okni, na novo vgrajenimi kuhinjskimi napami in drugimi napravami z ventilatorji ipd., kar vse predstavlja neprimerne pogoje za obratovanje obstoječih plinskih grelnikov »B« izvedbe. Tudi morebitne zamenjave obstoječih plinskih grelnikov z novimi iste vrste s tehničnega vidika ni ustrezna rešitev, saj zahtevajo večje preseke dimnikov, kar pa na obstoječih dimnikih ni možno narediti.

V kolikor uporabniki – lastniki stanovanj in ogrevalnih sistemov temu ne verjamejo, imajo možnost, da pri koncesionarja naročijo izredni pregled, s katerim se ugotovi ali je obstoječi sistem primerno zgrajen. Te storitve pa vsekakor ni možno pričakovati, da se opravi v obsegu rednega letnega pregleda niti po vsebini niti po ceni. Izredne preglede pa lahko naroči tudi pristojni inšpektor.

Tu je tudi ključni problem zahtev do koncesionarja s strani uporabnikov in tudi predstavnikov CI. Vsekakor pa s tem ne podpiramo obstoječega koncesionarja pri vseh drugih nepravilnostih, ki so mu očitane s strani uporabnikov in predstavnikov CI.

S strani Ministrstva za okolje in prostor smo na predvidenem sestanku v septembru 2007 želeli bolj natančno pojasniti predstavnikom CI, posameznim uporabnikom, pristojnim inšpektoratom iz Kopra in predstavnikom Občine Izola, vendar ni bilo posebnega razumevanja po vsebinski razlagi obstoječega stanja s tehničnega vidika in realnih možnosti sanacije obstoječega stanja. Predstavniki CI iz drugih krajev Slovenije so vodili predvsem razgovor o izrednih dogodkih v izvajanju storitev dimnikarske službe, ki vsekakor ne sodijo v to javno službo in zahtevah po spremembah načina izvajanja te javne službe.

Naselje Livade je tipični primer, ki kaže, da je nadzor nad kurilnimi, dimovodnimi in prezračevalnimi napravami potreben s strani nevtralnega izvajalca tako že pri izgradnji (prvi pregled in prve meritve emisij dimnih) in tudi kasneje v obratovanju (letni pregled in občasne meritve emisij dimnih plinov). Izvajanje nadzora s strani izvajalcev, kot so projektanti, instalaterji in serviserji, pomeni nadaljevanje obstoječega stanja. Samo učinkovit nadzor z navedenimi storitvami s strani nevtralnega izvajalca, kot je na primer dimnikarska služba, je ustrezna rešitev, bodisi da se ta izvaja na licenčni – tržni ali koncesioniran način. **Za učinkovito rešitev nepravilnosti na obstoječih napravah ni druge rešitve kot prekinitev dobave plina, do ureditve pogojev, ko bo stanje naprav in pogojev takšno, da bo varna uporaba naprav v teh objektih.**

Predlogi, pritožbe, komentarji podani s strani uporabnikov dimnikarskih storitev

Urejanje in organiziranje dimnikarske službe v celotnem obsegu in na območju celotne Slovenije uporabniki dimnikarskih storitev razumejo predvsem kot nove nepotrebne obveznosti in predvsem, kar še posebej velja za območja, kjer se je dimnikarska služba ni izvajala v celoti, oziroma so izvajalci opravljali predvsem mehansko čiščenje naprav in še to na pobudo uporabnikov. Tako se izvajanje dimnikarske službe predvsem na teh področjih razume samo kot

storitve mehanskega čiščenja, storitve meritev emisij dimnih plinov in pregledov pa razumejo, kot nepotrebne storitve, ki jih ne potrebujejo.

Uporabniki v primeru, ko se na novo izvajajo meritve emisij dimnih plinov in pregledi razumejo in menijo, da so to storitve, ki so nepotrebne, da jih je opravil že serviser ali instalater naprav, da jih niso dolžni plačati, ker jih niso naročili, da naj morebitne ugotovljene pomanjkljivosti na napravah odpravijo graditelji stanovanj in ogrevalnih sistemov in to naj uredi dimnikarska služba z njimi neposredno, kar še posebej velja v primeru večstanovanjskih objektov kljub temu, da gre za njihova stanovanja ipd.

Upoštevati pa je potrebno argumentirane pritožbe in očitke uporabnikov dimnikarskih storitev, da na posameznih področjih koncesionarji ali tudi ostali izvajalci ne opravljajo storitev v skladu s potrebami, pričakovanji in predpisi.

Ni možno spregledati, da se veliko ogrevalnih sistemov obnavlja, da se obnavlja tudi veliko stanovanj in s tem spreminjajo obratovalni pogoji za kurilne naprave predvsem tiste, ki so odvisne od zraka v prostoru in še posebej za tiste, ki so vgrajene v bivalnih prostorih. S spremembami v obnovi stanovanj kot zamenjava kurilne naprave ob istem dimniku, zamenjava starih oken s sodobnimi, vgradnja raznih naprav, ki odsesavajo zrak iz prostorov, ostalih naprav, ki spreminjajo obratovalne pogoje kurilni napravi ipd., vzpostavljajo pogoje za neprimerno obratovanje kurilnih naprav predvsem z vidika varovanja človekovega zdravja, kot tudi z vidika varstva pred požarom in varstva okolja, pri tem pa menijo, da za te aktivnosti in spremembe ne potrebujejo javne službe še najmanj pa dimnikarske službe, saj ne gre za čiščenje saj.

Omeniti velja tudi dejstvo, da je bilo v letu 2008 cca 300 dimniških požarov, kar kaže na nujnost vzpostavitve učinkovitega nadzora nad izvajanjem dimnikarske službe.

Vse zgoraj navedeno utemeljuje nadaljevanje aktivnosti izvajanja nadzora nad izvajanjem te GJS, v čemer se nedvomno strinjamo z vašimi stališči navedenimi v vašem dopisu. Prepričani smo, da bo za posodobitev dimnikarske službe na ustrezen nivo potreben določen čas in stalne aktivnosti vseh zainteresiranih in s tem tudi CI, če bodo le-te podajale utemeljene predloge za spremembe in dopolnitve na področju učinkovitega izvajanja dimnikarske službe za doseganje skupnih ciljev.

Ministrstva za okolje in prostor
Janez Podobnik, l.r.
minister

Sklep Državnega sveta ob obravnavi **vprašanja** državnega svetnika Jožeta Koržeta **glede vzdrževanja hidromelioracijskih sistemov**

Državni svet Republike Slovenije je na 5. seji 19. 3. 2008 v skladu z 41. členom Poslovnika Državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04, 18/05 in 86/07) obravnaval vprašanje **državnega svetnika Jožeta Koržeta** glede vzdrževanja hidromelioracijskih sistemov in na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Ur. l. RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo) sprejel naslednji

S K L E P :

Državni svet Republike Slovenije podpira vprašanje državnega svetnika Jožeta Koržeta in predlaga Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, da vprašanje preuči in nanj odgovori.

Vprašanje državnega svetnika Jožeta Koržeta se glasi:

Zakaj se hidromelioracijski sistemi v Novi vasi, Grobelnem in Jakobu v Občini Šentjur ne vzdržujejo, lastniki parcel pa kljub temu dobivajo položnice za plačilo stroškov vzdrževanja?

Obrazložitev:

Leta 1986 in naprej je bil na delu Nove vasi, Grobelnega, Jakoba in Vodruža v Občini Šentjur izdelan hidromelioracijski sistem. Za dobro funkcioniranje teh sistemov je potrebno, da se odprti jarki in drenažne cevi redno čistijo oziroma redno vzdržujejo. Za vzdrževanje le teh so nekaj časa skrbele same občine. Zadnja leta naj bi se za te hidromelioracijske sisteme skrbela firma Plima d.o.o. iz Žalca. Vse, kar so imeli lastniki od teh, ki bi morali vzdrževati, so bile položnice. Iz pripovedovanja lastnikov parcel se da ugotoviti, da se je ta osuševalni sistem očistil samo enkrat v teh letih. Položnice za vzdrževanje pa so redno prihajale, s krajšo prekinitvijo, ko jih je bivša ministrica Lukačičeva na pritožbo lastnikov ukinila. Minister Jarc pa jih je ponovno uvedel.

Mnenje vseh poznavalcev tega hidromelioracijskega sistema je, da je tako zanemarjen, da ga enostavno ni več mogoče spraviti v funkcijo in bi ga bilo potrebno izbrisati iz registra hidromelioracijskih sistemov.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, da vprašanje preuči in v skladu s 96. členom Poslovnika Državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04, 18/05 in 86/07) nanj v roku 30 dni odgovori.

Državni svet
mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

* * *

Odgovor Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljevanju: ministrstvo) je proučilo pisno vprašanje državnega svetnika Jožeta Koržeta glede vzdrževanja hidromelioracijskih sistemov in nanj daje naslednji ODGOVOR:

Ministrstvo je v letu 2007 izvedlo Odmero nadomestila za kritje stroškov za vzdrževalna dela na skupnih objektih in napravah na melioracijskih območjih od aprila do decembra 2007 (v nadaljevanju Odmera 2007).

Predpisan sistem zbiranja sredstev za vzdrževanje in redno delovanje hidromelioracijskih sistemov predpisuje 95. člen Zakona o kmetijskih zemljiščih (ZKZ Ur. l. RS št. 59/1996), ki določa, da sredstva za izvajanje nalog, v zvezi z rednim delovanjem in vzdrževanjem hidromelioracijskih sistemov, zagotavljajo lastniki oziroma zakupniki kmetijskih zemljišč, znotraj hidromelioracijskih sistemov v sorazmerju s površino zemljišč. Odmera se je že uspešno izvajala v letih 2003 in 2004, medtem ko se v letih 2005 in 2006 ni izvajala. S tem se je na nekaterih melioracijskih sistemih naredila neprecenljiva škoda. Posekani jarki so se spet zarasli, zato bo potrebno ponovno izvesti sečnjo, namesto cenejše košnje. S sedanjo odmero poskušamo to popraviti in se trudimo ohraniti kontinuiteto pri vzdrževanju ter stroške vzdrževanja tako znižati na minimalni možen znesek. Cilj ministrstva je vsekakor ščititi interese uporabnikov melioracijskih sistemov, vendar je zaenkrat tak sistem zbiranja sredstev za vzdrževanje melioracij nujen.

Glede na to, da so sredstva iz Odmere 2007 pritekala postopoma, so se tudi vzdrževalna dela na terenu pričela šele v začetku leta 2008. Izvajalci vzdrževalnih del so na melioracijskih sistemih začeli s tistimi deli, ki so za uporabnike najpomembnejša. Za ta namen se upravljavci ponovno sestajajo z melioracijskimi skupnostmi, tako, da imajo le-te možnost, da izrazijo svoje interese in mnenja. Melioracijske skupnosti so na teh srečanjih pozvane, da pregledajo in potrdijo programe vzdrževanja za koledarsko leto 2008, ki se bodo izvajala na podlagi zbranih sredstev iz Odmere 2007 in hkrati določijo višino odmere za leto 2008. Le v redkih primerih, kjer melioracijske skupnosti še niso ustanovljene, upravljavci pri pripravi programov sodelujejo s predstavniki občin in kmetijskimi svetovalci.

Izvajanje vzdrževalnih del žal omejujejo tudi drugi zakoni. Zakon o lovstvu in divjadi (33. člen ZDLov-1, Ur. l. RS št. 16/2004, 120/2006 in 17/2008) namreč prepoveduje sekanje zarasti ob vodnih bregovih, čiščenje odvodnih kanalov ter praznjenje vodnih zajetij v času gnezdenja ptic, med 1. marcem in 1. avgustom. Po dogovoru med upravljavci in melioracijskimi skupnostmi je bilo ponekod vzdrževanje prestavljeno na jesenski čas.

Na območju občine Šentjur se nahajata hidromelioracijska sistema Melioracijski kompleks Šentjur-Črnlolica-Grobelno ter Melioracijski kompleks Vodruž-Jakob. Upravljavec navedenih sistemov je podjetje Plima d.o.o. Po njihovih zagotovilih sta sistema v zadovoljivem stanju, melioracijski jarki so v funkciji in služijo svojemu namenu, zato sistemov ni smiselno izvesti iz programa upravljanja in vzdrževanja. Vzdrževalna dela so tam potekala v letu 2005, po zadnjih poročilih tudi že v letu 2008. Na podlagi zbranih sredstev iz Odmere 2007 se je na obeh melioracijskih sistemih že izvajala košnja brežin melioracijskih jarkov ter ročni posek zarasti na brežinah. Del preostalega vzdrževanja, poseka, se bo izvedel v jesenskih mesecih. Melioracijska skupnost na navedenih sistemih do sedaj še ni bila ustanovljena, saj prihaja na terenu do odpora uporabnikov zemljišč, ki se ne strinjajo s sistemom odmere nadomestila za vzdrževanje melioracijskih območij. To je tudi razlog za manjši obseg del pred letošnjim letom, saj

upravljavec brez melioracijske skupnosti ni mogel sestaviti programa vzdrževanja. Plima d.o.o. pri pripravi programa vzdrževanja in odmere sodeluje s predsednikom krajevne skupnosti Šentjur, ki tudi potrjuje izvedena dela.

Ob tem opozarjamo na pomembnost sodelovanja med upravljavci in melioracijskimi skupnostmi pri pripravi programa upravljanja in vzdrževanja ter vas prosimo, če lahko tudi vi v lokalnem okolju pripomorete ter pozovete lastnike zemljišč na omenjenih melioracijskih sistemih, naj pristopijo k ustanovitvi melioracijskih skupnosti, saj bodo le na ta način lahko izražali svoje interese.

Ministrstvo za kmetijstvo,
gozdarstvo in prehrano
Iztok Jarc, l.r.
Minister

* * *

Sklep Državnega sveta ob obravnavi **zahteve** državnega svetnika Jožeta Koržeta za **dopolnitev odgovora glede vzdrževanja hidromelioracijskih sistemov**

Državni svet Republike Slovenije je na 7. seji 21. 5. 2008 v skladu z 41. členom Poslovnika Državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04, 18/05 in 86/07) obravnaval zahtevo **državnega svetnika Jožeta Koržeta** za dopolnitev odgovora Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano glede vzdrževanja hidromelioracijskih sistemov in na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Ur. l. RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo) sprejel naslednji

S K L E P :

Državni svet Republike Slovenije podpira zahtevo državnega svetnika Jožeta Koržeta in predlaga Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, da dopolni odgovor na vprašanje glede vzdrževanja hidromelioracijskih sistemov.

Zahteva državnega svetnika Jožeta Koržeta se glasi:

Hidromelioracijska sistema oziroma kompleksa Črnomica-Nova vas-Grobelno in Vodriž-Jakob sta bila narejena v letih 1985/86. Izvedba je bila zelo slabo izpeljana. Drenažne cevi so bile na več mestih vgrajene skoraj na površini zemljišča, tako da se je na teh mestih opustila obdelava. Dolga leta nato nihče ni vzdrževal teh sistemov (Kombinati, Občina), da bi se s tem obdržalo vsaj minimalno funkcioniranje sistema. Res je, da se je odmera izvajala že pred leti, in sicer v letih 2003 in 2004. Na intervencijo lastnikov in ob spoznanju, da sistema ne delujeta, je takratna ministrica ga. Lukačič te odmere ukinila. Nezadovoljstvo lastnikov se je pojavilo zaradi plačevanja stroškov vzdrževanja, ki ga praktično ni bilo. V tistem času se je pojavil upravljavec, da bi opravil najnujnejša opravila na sistemih. Ker je bil to čas vegetacije rastlin, ga lastniki niso pustili na njihova zemljišča.

V odgovoru ministrstvo navaja: "Cilj ministrstva je, da zaščiti interese lastnikov-uporabnikov melioracijskih sistemov." Za opisan primer to vsekakor ne velja, saj lastniki plačujejo

vzdrževanje nefunkcionalnega sistema. Mislim, da je bolj zaščiten interes upravljavca, ki pa do sedaj ni pokazal prave volje za vzdrževanje.

Ministrstvo omenja, da upravljavec ni mogel narediti melioracijskega programa brez ustanovljene melioracijske skupnosti. Menim, da bi upravljavec moral narediti dober program in ga ponuditi lastnikom. Prepričan sem, da bi bilo zato manj kratkih stikov med upravljavcem in lastniki zemljišč.

Res je tudi, da je bilo v letu 2007 na 2008 nekaj malega postorjenega na kompleksu, kar pa je bilo po zagotovilih tajnika KS Šentjur Rifnik slabo izvedeno in stroškovno netransparentno.

Kot podžupan Občine Šentjur sem vzpostavil kontakt med lastniki zemljišč in predstavnikom upravljavca Plimo d.o.o. iz Žalca z namenom, da si ogledam oba kompleksa in poskušam posredovati v dobro vseh. Vendar do tega ni prišlo. Že na samem začetku smo ugotovili, da so sistemi v takšnem stanju, da jih bo brez dodatnih sredstev težko vzpostaviti v funkcijo, za katero so namenjeni.

Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano predlagam tudi, da na terenu izvrši komisijski ogled obeh hidromelioracijskih sistemov, ugotovi stanje funkcioniranja hidromelioracijskih sistemov ter poda stanje funkcioniranja ostalih hidromelioracijskih sistemih v RS.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, da v skladu s četrtem odstavkom 54. člena Poslovnika Državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04, 18/05 in 86/07) odgovor dopolni in ga posreduje v roku 30 dni.

Državni svet
mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

Sklep Državnega sveta ob obravnavi **pobude** državnega svetnika Marijana Klemenca za **dopolnitev osebne izkaznice**

Državni svet Republike Slovenije je na 5. seji 19. 3. 2008 v skladu z 41. členom Poslovnika Državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04, 18/05 in 86/07) obravnaval pobudo **državnega svetnika Marijana Klemenca** za dopolnitev osebne izkaznice in na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Ur. l. RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo) sprejel naslednji

S K L E P :

Državni svet Republike Slovenije podpira pobudo za dopolnitev osebne izkaznice, ki bo hkrati tudi zdravstvena izkaznica s podatkom o krvni skupini imetnika kartice.

Obrazložitev:

Glede na to, da ima osebna izkaznica relativno dolgo obdobje veljavnosti in da se jo redko spreminja zaradi velikih stroškov izdelave, je smiselno, da se ob pripravah na posodobitev razmisli tudi o podatku o krvni skupini imetnika kartice.

Krvna skupina, določena na kartici, bo omogočala v nujnih zdravstvenih posegih hitro ukrepanje zdravstvenih delavcev, po drugi strani pa bo zmanjšala velike stroške, ki jih pri vsakokratni določitvi krvne skupine imajo laboratoriji.

V praksi je tako, da se za potrebe določanja krvne skupine pacientu celo večkrat letno odvzame kri, kar je nerazumno in hkrati skrajno neetično.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu notranje zadeve in Ministrstvu za zdravje, da pobudo preučita in v skladu s 96. členom Poslovnika Državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04, 18/05 in 86/07) nanjo v roku 30 dni odgovorita.

Državni svet
mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

* * *

Odgovor Ministrstva za notranje zadeve

Državni svet Republike Slovenije je na svoji 5. seji 19. 3. 2008 podprl pobudo državnega svetnika Marijana Klemenca za dopolnitev osebne izkaznice, ki bo hkrati tudi zdravstvena izkaznica, s podatkom o krvni skupini imetnika kartice. Pobudo državni svetnik utemeljuje z obrazložitvijo, da bi tako zapisana krvna skupina omogočala hitrejše ukrepanje zdravstvenih delavcev in zmanjšala stroške, ki jih imajo ob vsakokratni določitvi krvne skupine laboratoriji, hkrati pa pacientom ne bo potrebno večkrat odvzeti krvi zaradi določitve krvne skupine.

Ministrstvo za notranje zadeve se ne strinja s pobudo za dopolnitev osebne izkaznice s krvno skupino njenega imetnika zaradi tega, ker odgovornosti za zapis krvne skupine in s tem za morebitne posledice napačnega zapisa tega podatka na osebni izkaznici ne more naprtiti upravni enoti, ki je izdajateljica osebne izkaznice (po novem pa jo bodo izdajala tudi diplomatsko-konzularna predstavništva RS v tujini).

Podatka o krvni skupini po našem mnenju namreč ni dopustno voditi v evidenci osebnih izkaznic, saj gre v tem primeru za občutljiv osebni podatek, ki v evidenco osebnih izkaznic nikakor ne sodi. Če bi ta podatek moral predložiti posameznik sam ob vložitvi vloge za izdajo osebne izkaznice, pa se spet odpirajo vprašanja, povezana s preverjanjem pravilnosti tega podatka in odgovornostjo za njegov zapis, predstavljena zgoraj.

Ob tem velja pojasniti, da podatek o krvni skupini ni in ne bo zapisan niti na kartici zdravstvenega zavarovanja. Pobudo za zapis tega podatka na kartico je namreč Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije kot upravljavec sistema kartice zdravstvenega zavarovanja prejel že večkrat iz različnih virov in jo tudi posredoval v preučitev strokovnjakom medicinske stroke (enak princip je v veljavi tudi za druge pobude, npr. za beleženje kroničnih bolezni, dejavnikov zdravstvenih tveganj, ...). Medicinska stroka se je opredelila proti zapisu krvne skupine na kartico zdravstvenega zavarovanja, predvsem zato ker je sam podatek o krvni skupini nezadosten za ukrepanje v primeru urgentne situacije, ker ni vzpostavljenega zanesljivega in enovitega sistema ugotavljanja podatkov o lastnosti krvi, ker obstaja tveganje, da bi prišlo do zamenjave dokumenta, ipd.

Z novim on-line konceptom, ki se postopno uvaja z novo kartico zdravstvenega zavarovanja kot ključem in dostopom do podatkov preko omrežja, se odpirajo možnosti za večji obseg izmenjave podatkov med zdravniki na različnih nivojih, farmacevti in drugimi zdravstvenimi delavci. Njihova implementacija pa je odvisna od interesa in pripravljenosti medicinske stroke, razvojnih virov in seveda zakonskih podlag (ključen na tem področju je namreč Zakon o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva, po katerem se npr. podatek o krvni skupini vodi le v evidenci krvodajalcev in evidenci potreb bolnikov po krvi).

Če bo torej v prihodnje dana podlaga, da bo podatek o krvni skupini zabeležen med posameznikovimi podatki, do katerih bo mogoče dostopati z novo kartico zdravstvenega zavarovanja, pa bo ravno zaradi možnosti, ki jo prinaša predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o osebni izkaznici - uporabo osebne izkaznice v zdravstvene namene, mogoče do podatka o krvni skupini priti tudi z osebno izkaznico. Seveda pa le pod pogojem, da se bo državljan ob vložitvi vloge za izdajo osebne izkaznice odločil, da želi takšno osebno izkaznico, ki jo bo mogoče uporabljati tudi v zdravstvene namene. Ob tem želimo pojasniti tudi, da sta omenjeno pobudo obravnavali tudi dve komisiji Državnega sveta, in sicer Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide na svoji 2. seji 28. 2. 2008 in Komisija za državno ureditev na svoji 4. seji 18. 3. 2008, ki pa omenjene pobude nista podprli.

Ministrstvo za notranje zadeve
Dragutin Mate, l.r.
minister

Sklep Državnega sveta ob obravnavi **vprašanja** državnega svetnika Mateja Arčona **glede spremembe statusa gledališča SNG Nova Gorica**

Državni svet Republike Slovenije je na 5. seji 19. 3. 2008 v skladu z 41. členom Poslovnika Državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04, 18/05 in 86/07) obravnaval vprašanje **državnega svetnika Mateja Arčona** glede spremembe statusa gledališča SNG Nova Gorica in na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Ur. l. RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo) sprejel naslednji

S K L E P :

Državni svet Republike Slovenije podpira vprašanje državnega svetnika Mateja Arčona in predlaga Ministrstvu za kulturo, da vprašanje preuči in nanj odgovori.

Vprašanje državnega svetnika Mateja Arčona se glasi:

V Predlogu zakona o prenosu nalog v pristojnost pokrajin (prvi odstavek 398. člena), ki ga je Državnemu zboru Republike Slovenije predložila Vlada Republike Slovenije, se je nepričakovano (v prvih osnutkih tega ni bilo) pojavila določba o prenosu ustanoviteljskih pravic države v Slovenskem narodnem gledališču Nova Gorica na pokrajino. Ministra za kulturo, dr. Vaska Simonitijska sprašujem, iz katerih razlogov in po katerih kriterijih se je vlada odločila prenesti ustanoviteljske pravice na pokrajino in SNG Nova Gorica odvzeti status gledališča nacionalnega pomena?

Obrazložitev:

Zaradi velikega pomena in umetniških dosežkov Primorskega dramskega gledališča se je za prenos ustanoviteljskih pravic na državo prvi zavzel Rudi Šeligo, takratni minister za kulturo. Prenos ustanoviteljskih pravic je bil izvršen v letu 2004 in odtlej je SNG Nova Gorica eno od treh slovenskih gledališč nacionalnega pomena, skupaj z SNG Drama Ljubljana in SNG Maribor.

SNG Nova Gorica je s svojim poslanstvom in nivojem umetniškega ustvarjanja opravičilo vlogo gledališča nacionalnega pomena. Deluje ob meji, kjer se srečujeta italijanski in slovenski kulturni prostor. S svojimi predstavami se obrača tudi k zamejski publiki in aktivno sodeluje s slovenskimi gledališči onkraj meje. Plod sodelovanja s Stalnim slovenskim gledališčem v Trstu je tudi letošnji skupni abonma v Gorici. SNG Nova Gorica pomaga vzdrževati gledališko igro ter slovenski jezik številnim dramskim društvom v zamejstvu. Prizadeva si približati gledališko igro najmlajšim (Goriški vrtljak). Posebej plodno je sodelovanje z mladinskimi gledališkimi skupinami. Amaterski mladinski oder bo tako prav v tem tednu imel svojo premiero.

SNG Nova Gorica vseskozi dosega vrhunske rezultate na nacionalnih in mednarodnih tekmovanjih, je vsakoletni udeleženec Borštnikovih srečanj, že dve zapored sezoni je dobitnik glavne nagrade na Dnevih komedije v Celju (žlahtna komedija po izboru publike in žirije z dvema predstavama, ne samo z eno!) ter žlahtnega komedijanta (Iztok Mlakar).

Ob povedanem se zdi predlagana sprememba nerazumljiva in do vseh, ki delujejo v SNG Nova Gorica, celo žaljiva.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za kulturo, da vprašanje preuči in v skladu s 96. členom Poslovnika Državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04, 18/05 in 86/07) nanj v roku 30 dni odgovori.

Državni svet
mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

* * *

Odgovor Ministrstva za kulturo

Ministrstvo za kulturo je prejelo vprašanje državnega svetnika Mateja Arčona glede spremembe statusa gledališča SNG Nova Gorica. Za vprašanje se zahvaljujemo in odgovarjamo naslednje:

Vlada Republike Slovenije je na predlog Ministrstva za kulturo sprejela določbo 398. člena predloga zakona o prenosu nalog pristojnosti na pokrajine, ki naj bi uredil prenos ustanoviteljstva državnega javnega zavoda Slovenskega narodnega gledališča Nova Gorica na pokrajino. Predlog omenjenega zakona je del tako imenovanega pokrajinskega svežnja.

S prenosom ustanoviteljskih pravic na pokrajino SNG Nova Gorica ne bo izgubilo statusa gledališča nacionalnega pomena. Pokrajinska zakonodaja se ne ukvarja z vprašanjem o nacionalnem pomenu posamičnih kulturnih institucij. Tega ne določa zakonodaja, temveč gre za stvarni položaj, pomen in domet institucije v slovenskem nacionalnem prostoru. SNG Nova Gorica si je status gledališča nacionalnega pomena pridobilo s svojim delovanjem in njegovo odmevnostjo. Kot aktivni akter na področju kulture, kije tesno vpet v kulturno izmenjavo med Slovenijo in Italijo in ki skupaj s koprskim in slovenskim tržaškim gledališčem igra pomembno vlogo v povezovanju nacionalnega slovenskega prostora na obeh straneh meje, SNG Nova Gorica ostaja gledališče nacionalnega pomena, česar mu zakonodaja ne more niti pridobiti niti ukiniti.

Pač pa lahko pokrajinska zakonodaja, tak je bil v sedanji fazi predlog za SNG Novo Gorico, predlaga pravno statusno spremembo gledališča v smislu prenosa ustanoviteljskih pravic - da ustanovitelj ni več država, temveč pokrajina. Prenos ustanoviteljskih pravic ne bi smel vplivati na dosednji obseg javnega financiranje SNG Nova Gorica, saj je predvideno, da se hkrati s prenosom ustanoviteljskih pravic iz državnega proračuna, namenjenega Ministrstvu za kulturo, prenesejo vsa dosedanja sredstva za konkretno kulturno institucijo v proračun pristojne pokrajine. Statusna pravna sprememba na področju ustanoviteljskih pravic ne bi zmanjševala pravic in standardov delovanja gledališča.

Vlada Republike Slovenije meni, da bi s prenosom ustanoviteljskih pravic na pokrajino SNG Nova Gorica, kot gledališče nacionalnega pomena, še dodatno utrdilo svojo povezanost s širšim prostorom zahodne Slovenije in slovenskim zamejstvom. Z vpetostjo v pokrajino, prostor svojega delovanja, naj bi SNG Nova Gorica še bolj učinkovito izvajalo dosedanje poslanstvo v tem delu Slovenije in ostalo osrednje zahodno slovensko gledališče, v povezavi z gledališčem Koper in slovenskim gledališčem v Trstu.

Ministrstvo za kulturo
dr. Vasko Simoniti, l.r.
minister

Sklep Državnega sveta ob obravnavi pobude državnega svetnika Marijana Klemenca za posredovanje Ministrstva za pravosodje v okviru skrbi za nadzor nad pravosodno upravo na področju državnega tožilstva

Državni svet Republike Slovenije je na 5. seji 19. 3. 2008 v skladu z 41. členom Poslovnika Državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04, 18/05 in 86/07) obravnaval pobudo **državnega svetnika Marijana Klemenca** za posredovanje Ministrstva za pravosodje v okviru skrbi za nadzor nad pravosodno upravo na področju državnega tožilstva in na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Ur. l. RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo) sprejel naslednji

S K L E P :

Državni svet Republike Slovenije podpira pobudo in predlaga Ministrstvu za pravosodje, da posreduje v okviru skrbi za nadzor nad pravosodno upravo na področju državnega tožilstva.

Obrazložitev:

Na podlagi 55.b člena Zakona o državnem tožilstvu (ZDT-UPB5; Uradni list RS, št. 94/07) lahko minister za pravosodje zahteva, da se na kolegijih državnih tožilstev obravnavajo načelna vprašanja državno-tožilske uprave ali njenega nadzora.

Nekateri izmed državnih tožilcev iz Slovenj Gradca opozarjajo na domnevne nezakonitosti pri izplačevanju dodatka za dežurno službo in diskriminatorno obravnavanje pri ocenjevanju delovne uspešnosti.

Nezakonitosti pri izplačevanju dodatka za dežurno službo

27.b člen Zakona o državnem tožilstvu določa (zelo podobno tudi Zakon o sodniški službi v 49. in 50. členu), da se aktivne ure dežurstva, ki jih tožilec opravi preko polnega delovnega časa, vrednotijo kot delo preko polnega delovnega časa. Neaktivne ure dežurstva, ki jih opravi tožilec preko polnega delovnega časa, se štejejo v delo preko polnega delovnega časa in se vrednotijo enako, kot delo v okviru polnega delovnega časa.

28. 1. 2008 je Vodja Okrožnega državnega tožilstva izdala Odredbo št. Tu 1/2008 – V, s katero v 6. točki pod alinejo b) odreja izplačilo za stalno pripravljenost (neaktivne ure dežurstva) le v višini 20 % urne postavke osnovne plače. Pri tem se sklicuje na 27.b člen Zakona o tožilstvu, na 144. do 150. člen Državno-tožilskega reda ter na sklep kolegija vodij tožilstev ter Generalne državne tožilke RS z dne 21. 1. 2008. Če je bil tak sklep sprejet (in očitno je bil), je nezakonit, tožilcem pa se izplačuje dežurna služba za 80 % manj od zakonsko določene postavke.

Diskriminatorno obravnavanje pri ocenjevanju delovne uspešnosti

Eno od temeljnih zagotovil Ministra za javno upravo, Gregorja Viranta, ob prehodu sodniških plač in plač državnih tožilcev v sistem plač javnega sektorja, je bilo, da bodo tisti sodniki in tožilci, ki bodo delali več od pričakovanega obsega dela, za to delo nagrajeni z delovno uspešnostjo. To bo zagotovilo, da bodo tisti, ki želijo in zmorejo delati več, za to ustrezno nagrajeni.

Če pustimo ob strani primernost takega napredovanja, vseeno ne moremo mimo tega, da ne bi opozorili na situacijo, do katere bo prišlo oz. je prišlo na Okrožnem državnem tožilstvu v Slovenj Gradcu in verjetno še na katerem manjšem tožilstvu.

Merila za pričakovani obseg dela so bila namreč predpisana s strani Vrhovnega državnega tožilstva RS v januarju 2008 in tako znaša merilo za pričakovani obseg dela 190 zadev na tožilca. Pri tem ni posebej razdeljeno, ali gre za Kt zadeve – ovadbe in postopki za znane storilce, ali v število 190 spadajo tudi Ktn zadeve – ovadbe in postopki zoper neznane storilce in Ktr zadeve – kazenske in splošne zadeve (npr. predlogi za izdajo odredb preiskovalnim sodnikom, razna poročila o samomorih ipd). Tožilstvo je zavzelo stališče, da je potrebno rešiti 190 Kt zadev na tožilca letno, da bi tožilec dosegel pričakovani obseg dela. V to ni všteta naša prisotnost na glavnih obravnavah in narokih za odlog kazenskega pregona. Ta kriterij je določen posebej.

Vendar na tožilca v Slovenj Gradcu na leto sploh ne pride dodeljenih 190 Kt zadev, zato ne morejo doseči niti pričakovanega obsega dela, kaj šele, da bi ga presegli in bili za delovno uspešnost nagrajeni. Navedeno pomeni, da tožilec v Slovenj Gradcu ne more niti izredno napredovati, niti kadarkoli v karieri doseči nadpovprečne delovne uspešnosti, za katero bo ustrezno »nagrajen«, zato je v diskriminatornem položaju v odnosu do tožilca, ki zaradi stalnega bivališča dela pač na območju Ljubljane, Maribora ali Celja.

Po mojih informacijah je bilo vodji ODT v Slovenj Gradcu že večkrat predlagano, da omogoči premakljiv delovni čas za funkcionarje in višje pravosodne svetovalce, saj je to glede na naravo njihovega dela optimalno. Premakljiv delovni čas omogoča tudi Hišni red Vrhovnega državnega tožilstva RS, pozna pa ga tako rekoč že vsa državna uprava. Ker je glede na določbo 35. člena Državnotožilskega reda (Ur. l. RS, št. 109/2004 in nasl.) za to področje pristojna Vodja, ta pa o tem razmišlja očitno po svoje, so tako tožilci in tožilke prikrajšane tudi za ta privilegij, ki je v sodobni družbi nekaj povsem vsakdanjega in prispeva k učinkovitosti in uspešnosti dela, katerega narava je taka, da že samo po sebi ni vezano na delovni čas.

Ker se niti tako banalne zadeve kot je premakljiv delovni čas, ne da rešiti v okviru tožilstva, se tudi zgornji dve vprašanji (višina izplačil stalne pripravljenosti za neaktivne ure dežurstva in merila za pričakovani obseg dela), ki sta bolj bistveni, brez pomoči drugih državnih institucij, ne bosta. Glede na navedeno, naj Ministrstvo za pravosodje na podlagi 55.b člena v zvezi s 66a. členom Zakona o državnem tožilstvu predoči nastalo situacijo in zahteva, da se na kolegijih državnih tožilstev obravnavajo vprašanja izplačil stalne pripravljenosti za neaktivne ure dežurstva in merila za pričakovani obseg dela.

Nastali primer na ODT v Slovenj Gradcu vzbuja pomisleke o zakonitosti odredbe vodje ODT in o nezmožnosti izpolnjevanja meril za pričakovani obseg dela. Ministrstvo za pravosodje naj si v okviru svojih pooblastil prizadeva za uskladitev izplačil stalne pripravljenosti za neaktivne ure dežurstva skladno z zakonom ter omogoči tudi državnim tožilcem na manjših enotah ODT izpolnjevanje meril za izplačila nadpovprečne delovne uspešnosti. V okviru svojih pristojnosti naj tudi preveri način izplačil za dežurstvo in pripravljenost sodnikov po 49. in 50. členu Zakona o sodniški službi, saj gre za zelo podobne člene, ki ne omogočajo razlik v načinu izplačil.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za pravosodje, da pobudo preuči in v skladu s 96. členom Poslovnika Državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04, 18/05 in 86/07) nanjo v roku 30 dni odgovori.

Državni svet
mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

* * *

Odgovor Ministrstva za pravosodje

Datum: 23.4.2008

Na Ministrstvo za pravosodje smo 21. 3. 2008 prejeli sklep Državnega sveta, s katerim podpirate pobudo državnega svetnika Marijana Klemenca za posredovanje našega ministrstva v okviru skrbi za nadzor nad pravosodno upravo na področju državnega tožilstva. V njem nas opozarjate na konkretne probleme in nezakonitosti pri izplačevanju dodatka za dežurno službo ter na diskriminatorno obravnavanje tožilcev na manjših okrožnih državnih tožilstvih pri ocenjevanju njihove delovne uspešnosti, izpostavite pa tudi problematiko premakljivega delovnega časa.

V omenjenem sklepu ste med drugim zapisali, da je Vodja Okrožnega državnega tožilstva izdala Odredbo, s katero odreja izplačilo za stalno pripravljenost le v višini 20% urne postavke osnovne plače, pri tem pa se sklicujete, da gre za neaktivne ure dežurstva. Dežurstvo je urejeno v 27.b členu Zakona o državnem tožilstvu (Uradni list RS, št. 94/07 - uradno prečiščeno besedilo), ki pravi, da je dežurstvo posebna oblika dela ter da je sestavljeno iz aktivnega in neaktivnega dela. Nadalje je opredeljeno tudi vrednotenje aktivnih in neaktivnih ur dežurstva, pripravljenost pa je opredeljena v 27.c členu, ki določa, da gre za dosegljivost državnega tožilca po telefonu ali s pomočjo drugih sredstev. Nadalje primerjate ureditev dežurstva v Zakonu o državnem tožilstvu z ureditvijo v Zakonu o sodniški službi (Uradni list RS, št. 94/07 - uradno prečiščeno besedilo), kjer je v prvem odstavku 49. člena Zakona o sodniški službi le-to opredeljeno kot posebna oblika dela, ki se izvaja na sedežu sodišča ali zunaj njega, s katero se zagotavlja 24-urno opravljanje nujnih procesnih dejanj, določenih v zakonih. Sestavljeno je iz aktivnega dela, ko sodnik med dežurstvom opravlja svoja dela in naloge ter neaktivnega dela. Neaktivno delo se lahko opravlja izključno na sedežu sodišča; iz tega razloga je Zakon o sodniški službi v 50. členu definiral pripravljenost, ki pomeni dosegljivost sodnika zunaj sedeža sodišča, po telefonu ali z uporabo drugih sredstev, za potrebe prihoda na delovno mesto zaradi prevzema oprave nujnih procesnih dejanj. S sklepom predlagate, naj si Ministrstvo za pravosodje v okviru svojih pooblastil prizadeva za usklajitev izplačil stalne pripravljenosti za neaktivne ure dežurstva skladno z zakonom.

V zvezi s predmetno problematiko smo v skladu z našimi zakonskimi pristojnostmi zaprosili za opredelitev tudi generalno državno tožilko RS, go. Barbaro Brezigar, pri čemer v nadaljevanju iz odgovora Vrhovnega državnega tožilstva RS, št. Tu 107/08-10, povzemamo bistvene navedbe. Uvodno in splošno v zvezi s sklepom Državnega sveta RS št. 700-06/90-4/38 v svojem odgovoru navajajo, da so izhajajoč iz dikcije izreka predmetnega sklepa odgovor pripravili ob upoštevanju določb o pristojnostih Ministrstva za pravosodje za izvajanje nadzora nad pravosodno upravo s področja državnega tožilstva. S predmetnim sklepom je Državni svet RS podprl pobudo državnega svetnika Marijana Klemenca in ministrstvu predlagal, da posreduje "v okviru skrbi za nadzor nad pravosodno upravo na področju državnega tožilstva", oprl pa ga je na določbo 55.b v zvezi s 66.a. členom Zakona o državnem tožilstvu in ne tudi na 66.c člen, ki to

področje ureja. Nadalje iz vsebine obrazložitve izhaja, da se sklep nanaša na »domnevne nezakovitosti pri izplačevanju dodatka za dežurno službo in diskriminatorno obravnavanje pri ocenjevanju delovne uspešnosti«, opozarja pa se še na »prikrajsanje tožilcev in tožilic za privilegij premakljivega delovnega časa«, na kar so opozorili pobudnika "nekateri izmed državnih tožilcev iz Slovenj Gradca".

Glede konkretnih očitkov v sklepu Državnega sveta RS o nezakovitosti pri izplačevanju dodatka za dežurno službo Vrhovno državno tožilstvo RS sporoča, da je dežurna služba na Okrožnem državnem tožilstvu v Slovenj Gradcu urejena na podlagi določb 60. člena zakona o državnem tožilstvu (Uradni list RS, št. 94-4688/2007 - uradno prečiščeno besedilo; ZDT) z odredbo, ki jo je izdala vodja okrožnega državnega tožilstva po predhodnem soglasju generalne državne tožilke in sicer kot pripravljenost (drugi odstavek 60. člena ZDT). Tak način je bil sprejet na podlagi meril za določitev izvajanja dežurne službe, ki se uporabljajo začasno do sprejema Državnotožilskega reda. Poudarjajo, da plačilo za izvajanje dežurne službe ni dodatek, pač pa plačilo državnemu tožilcu za posebno obliko dela, s katero se zagotavlja nujno izvajanje dr̄avnotožilske službe in funkcije (prvi odstavek 60. člena ZDT). Plačilo dežurstva kot oblike izvajanja dežurne službe ureja 27.b člen ZDT, plačilo pripravljenosti kot oblike izvajanja dežurne službe pa 27. c člen ZDT. Kadar je dežurna služba organizirana na način pripravljenosti državnemu tožilcu za čas, ko ne opravlja procesnih in drugih opravil, ki spadajo v dežurno službo, ne pripada plačilo za neaktivne ure, pač pa le dodatek za pripravljenost.

Merila iz tretjega odstavka 60. člena ZDT (o načinu organiziranja dežurne službe) in merila iz četrtega odstavka 27.b člena ZDT (opredelitev razmerja med aktivnimi in neaktivnimi urami) so bila obravnavana na kolegiju vodij okrožnih državnih tožilstev in generalne državne tožilke in se kot priporočilo za ureditev in obračun dežurne službe uporabljajo do 30.6.2008. Izhajajo iz podatkov o dejanski obremenitvi posameznih okrožnih državnih tožilstev v času izvajanja dežurne službe z nujnimi procesnimi opravili in iz podatkov o izplačilih za t.i. efektivno delo (torej za aktivne ure) in podatkov o dejanskih izplačilih za opravljanje dežurne službe za obdobje 2005-2007. Ti podatki so v nekaterih primerih pokazali očitna nesorazmerja med velikostjo državnega tožilstva, številom evidentiranih opravil v dežurni službi in višino vseh izplačil iz naslova dežurstva. Za obravnavano okrožno državno tožilstvo v Slovenj Gradcu so podatki izkazovali le 0,85 efektivne ure na dan, v primerjavi z najbolj obremenjenim okrožnim državnim tožilstvom, kjer je bil ta podatek 2,6 ure - torej več kot trikrat večji.

Izhajajoč iz tako ugotovljene gostote opravil v dežurni službi je generalna državna tožilka po posvetu z vodji okrožnih državnih tožilstev priporočila, da se začasno na okrožnih državnih tožilstvih organizira dežurna služba na način pripravljenosti (z izplačilom aktivnih ur in dodatka za pripravljenost), z izjemo Okrožnega državnega tožilstva v Ljubljani, kjer večkratno odstopanje od povprečij števila evidentiranih opravil dopušča organiziranje dežurne službe na način dežurstva - z izplačilom aktivnih in neaktivnih ur.

Drugačen način organiziranja in plačevanja dežurne službe, ki je opredeljen v predmetnem sklepu Državnega sveta, bi namreč pomenil, da dežurni državni tožilec, ki dejansko opravi manj kot eno uro dejanskega dela v času dežurstva, ki traja 16 ur, prejme poleg izplačila za aktivno delo - torej 0,85 ure, ki se obračunava kot »nadura z vsemi dodatki« - še 15 ur in 0,15 ure neaktivnih ur - ki se vrednotijo enako kot delo v okviru polnega delovnega časa. Še bolj preprosto: za čakanje na delo doma skoraj dve celodnevni plačili, ki jih sicer prejme za redno osem urno delo. Tovrstno napačno interpretiranje zakonskih določb je dobilo podporo tudi v razmišljanjih nekaterih državnih tožilcev, izhaja pa iz razlage vsebinsko enakih, nomotehnično pa nekoliko drugače zapisanih določb o izvajanju dežurne službe po zakonu o sodniški službi. Na te se sklep sklicuje, nedvomno pa je tako njihovo razlago odpravil Sodni red z določbami o ureditvi dežurne službe na sodiščih. Če jih v sodniških vrstah še vedno izvajajo drugače, to ni

stvar, v katero bi lahko državno tožilstvo kakor koli posegalo, še manj pa sledilo njihovim rešitvam.

Glede navedb o domnevnem diskriminatornem obravnavanju pri ocenjevanju delovne uspešnosti, Vrhovno državno tožilstvo RS v svojem odgovoru navaja, da po njihovem mnenju iz sklepa ni popolnoma razvidno, na katero obliko delovne uspešnosti se nanaša: na redno po 22.c členu Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (Ur. list RS št. 95/2007; ZSPJS) ali delovno uspešnost iz naslova povečanega obsega dela po 22.g člen ZSPJS. Podajajo, da se redna delovna uspešnost izplača državnemu tožilcu enkrat letno (četrty odstavek 22.c členu ZSPJS) - torej za izplačila na tej podlagi še niso izpolnjeni pogoji. Za plačilo delovne uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela državnih tožilcev po 22.g členu ZSPJS pa morajo biti izpolnjeni zakonski in drugi pogoji.

Pogoje, merila in obseg plačila delovne uspešnosti iz povečanega obsega dela je dotočil Državnotožilski svet (in ne Vrhovno državno tožilstvo RS) z Aktom, ki je bil objavljen v Ur. listu RS št. 64/2007 in na njegovi podlagi še s posebnim sklepom. V sklepu grajano merilo je rezultat ugotovitve državnega povprečja rešenih oziroma opravljenih državnotožilskih nalog in izhodiščno merilo za ugotavljanje praga povečanega obsega dela. Če na posameznem okrožnem državnem tožilstvu ne dosegajo povprečne delovne obremenjenosti, bodo v primeru povečanega obsega dela morali najprej razporediti to delo med državne tožilce, ki tega kriterija še niso dosegli. Vsako drugačno izhodišče, vključno z v sklepu predlaganim nižanjem meril za pričakovani obseg dela, bi bilo po mnenju Vrhovnega državnega tožilstva RS diskriminatorno v razmerju do državnih tožilcev, ki delajo več in boljše. Ne glede na navedeno pa je v okviru programa »Lukenda« prostora za več dela tudi na državnih tožilstvih, ki kriterija pričakovanega obsega dela ne dosegajo. Prav za območje Okrožnega državnega tožilstva v Slovenj Gradcu pa je sprejem takega programa trenutno v postopku.

Glede navedb o problematiki premakljivega delovnega časa za funkcionarje, Vrhovno državno tožilstvo RS v svojem odgovoru opozarja, da je problematika prihajanja na delo in navzočnosti stvar hišnega reda, ki ga predpiše po 35. členu Državnotožilskega reda vodja okrožnega državnega tožilstva. Je eden od izrazov njegovih pristojnosti, da zagotavlja vse pogoje za delovanje državnega tožilstva. Odločitev o uvedbi premakljivega delovnega časa je lahko utemeljena, kadar se na tak način lahko bolje in učinkoviteje organizira delo in delovanje državnega tožilstva, nikakor pa privilegij, kot to morda izhaja iz sklepa. Niti na Vrhovnem državnem tožilstvu RS pa odločitev o prihajanju na delo v premakljivem delovnem času ne velja za funkcionarje.

Na Ministrstvu za pravosodje po skrbni preučitvi tako navedb v obrazložitvi predmetnega sklepa Državnega sveta kot tudi odgovora Vrhovnega državnega tožilstva RS ugotavljamo, da nismo ugotovili nezakonitosti pri urejanju dežurne službe in določanju podlag za izplačevanje povečanega obsega dela na Okrožnem državnem tožilstvu Slovenj Gradec in Vrhovnem državnem tožilstvu RS. S tem tudi ni potrebe po ukrepanju ministrstva v predmetnem okviru. Ministrstvo za pravosodje pa bo izpostavljeno problematiko v skladu s svojimi zakonskimi pristojnostmi tudi v bodoče spremljalo in po potrebi pri njenem reševanju konstruktivno sodelovalo.

Upamo, da bomo s predmetnim odgovorom pripomogli k hitrejšemu reševanju navedene problematike.

Ministrstvo za pravosodje
prof. dr. Lovro Šturm
minister

Sklep Državnega sveta ob obravnavi **vprašanja** državnega svetnika dr. Andreja Rusa **glede ureditve neposredne okolice parlamenta**

Državni svet Republike Slovenije je na 5. seji 19. 3. 2008 v skladu z 41. členom Poslovnika Državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04, 18/05 in 86/07) obravnaval vprašanje **državnega svetnika dr. Andreja Rusa** glede ureditve neposredne okolice parlamenta in na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Ur. l. RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo) sprejel naslednji

S K L E P :

Državni svet Republike Slovenije podpira vprašanje državnega svetnika dr. Andreja Rusa in predlaga predsedniku Državnega zbora, da vprašanje preuči in nanj odgovori.

Vprašanje državnega svetnika dr. Andreja Rusa se glasi:

Zakaj Državni zbor ne uredi neposredne okolice slovenskega Parlamenta?

Obrazložitev:

S tem vprašanjem želim opozoriti na problem družbene odgovornosti Državnega zbora Republike Slovenije, še posebej v odnosu do neposrednega okolja v mestu Ljubljana, in dajem nekaj konkretnih predlogov.

Zgradba parlamenta leži v samem središču glavnega mesta. Kljub središčni umeščenosti tako v nacionalni politični prostor kot tudi v mestni prostor pa Parlament ni uredil pomembnih pogojev za svoje delovanje, s čimer otežuje delo samega parlamenta ter škodljivo vpliva na neposredno okolico. Ker naj bo tudi Državni zbor družbeno odgovorna pravna oseba, predlagam, da čim prej pristopimo k reševanju najbolj pereče problematike kot sledi.

Parkiranje protokolarnih vozil na pločniku

Prvi problem je parkiranje praznih protokolarnih vozil na pločniku pred parlamentom. V času visokih obiskov protokolarna vozila pripeljejo funkcionarje dostojanstvenike pred vhod Državnega zbora, ko pa potnike odložijo, parkirajo tik pred vrati in na pločniku vzdolž Šubičeve ulice. To je nedopustno ravnanje iz naslednjih razlogov:

1. Parkiranje na pločniku moti pešce. Mimo parlamenta vodi šolska pot, ta cesta pa predstavlja tudi pomembno peščevo povezavo med centrom mesta (Park Zvezda) in Tivolijem. Ker je na nasprotni strani ceste urejeno parkirišče so starši z vozički, šolarji, otroci s starši in drugi pešci dolžni hoditi po cestišču, da se prebijejo mimo parkiranih protokolarnih vozil. Že zaradi prometne varnosti državljanov je nezaslišano, da šoferji pomembnih osebnosti potem, ko odložijo potnike, vozila enostavno zapeljejo na pločnik, in klepetajo med seboj.

2. Parlament bo v kratkem sprejel konvencijo o pravicah invalidov, ki so tudi člani Državnega sveta. S parkiranjem na pločniku pa poleg otrok in staršev z otroškimi vozički najbolj ogrožamo prav invalide. Če bi prazna protokolarna vozila umaknili iz pločnika, bi bil Državni zbor bolj prepričljiv ob sprejemanju omenjene Konvencije.

3. Parkiranje na pločniku je zgled za celo Slovenijo. Nihče ne more pričakovati, da bo prebivalstvo upoštevalo cestnoprometne predpise, če se prazna protokolarna vozila zapelje kar na pločnik. Red se začne pri glavi, uvaja pa se ga ne le s prisilnimi sredstvi temveč v veliki meri z zgledom. Če bi se prazna protokolarna vozila umaknila iz pločnikov, bi državljanom sporočili, da pravila veljajo tudi za šoferje Protokola, ne le za navadne državljane.

Rešitev je veliko, nekatere pa so prav preproste in na dlani, od tega, da vozila ostanejo pred zgradbo parlamenta na voznem pasu in pri tem ovirajo promet ne pa pešcev do tega, da se umaknejo na parkirna mesta bodisi v garaže pri Kazini ali pa na dvorišče Mladike. Obe parkirišči sta od stavbe parlamenta oddaljeni dobrih 100 m.

Hlajenje in ogrevanje protokolarnih vozil

Ne le, da so prazna protokolarna vozila parkirana na pločnikih, temveč so pogosto v pogonu, da bi se ogrevala ali hladila. To je nesprejemljivo početje, saj ta vozila s tem v preobremenjeni mestni zrak spuščajo strupene pline in prašne delce. Če upoštevamo, da to počnejo na peščevih površinah, je nesprejemljivost te prakse toliko večja. Državni zbor bi tudi tu moral postreči z zgledom ne pa izjemo in urediti hlajenje ali ogrevanje praznih vozil na okolju in ljudem prijaznejši način in bolj odgovoren.

Ureditev javnega prostora pred parlamentom

Državni zbor je tako pomembna institucija v državi, da bi moral urediti javni prostor v svoji neposredni okolici, in sicer tako, da bi poudaril pomen parlamenta hkrati pa ga z ureditvijo javnega prostora naredil ljudem bolj dostopnega.

Načrt ureditve prostora pred parlamentom je pred osmimi leti pripravil arhitekt Miha Dobrin na zahtevo mesta Ljubljane, ki hrani te načrte. Do realizacije žal nikoli ni prišlo, kljub temu, da je stroka ocenila, da gre za kvalitetno začasno rešitev, ki ne predstavlja velikih stroškov, parlamentu daje dostojanstvo, ki mu gre hkrati pa dviguje kvaliteto javnega prostora. Iz meni neznanih razlogov do realizacije nikdar ni prišlo. Nujno je, da Državni zbor prevzame odgovornost in iniciativo glede ureditve neposredne okolice in s tem tudi simbolično izpolni svoje poslanstvo in odgovornost tako v nacionalnem kot tudi v neposrednem lokalnem okolju.

Izgradnja garažne hiše pod Trgom narodnih herojev

Ker Državni zbor zaradi svoje narave ustvarja veliko motornega prometa, ki ga ne bo lahko zmanjšati, bi moral poskrbeti za parkiranje motornih vozil. Trenutno obiskovalci in zaposleni v parlamentu zasedajo dragocene parkirne površine v samem centru Ljubljane čez cel dan. To negativno vpliva na kvaliteto javnega prostora pa tudi na samo varnostno situacijo v Državnem zboru. Kot generator prometa bi Državni zbor moral čim prej pristopiti k izgradnji garažne hiše, ki bi rešila tako problem celodnevnega parkiranja kot tudi protokolarni promet po zgledu drugih razvitih držav, ki jim ta trenutek predsedujemo.

S k l e p :

Kot osrednja politična institucija v Sloveniji mora tudi Državni zbor kot pravna oseba postati družbeno odgovorna pravna oseba. Njegov poseben status v Sloveniji ne sme biti izgovor za dopuščanje nesprejemljivega vedenja, temveč spodbuda za uvajanje dobrih praks. Zato naj predsednik Državnega zbora v najkrajšem času pristopi k reševanju omenjenih problemov.

Pozivam k:

- takojšnji prekinitvi parkiranja praznih protokolarnih vozil na pločnikih v skladu s CPP;
- takojšnji prekinitvi čakanja vseh praznih protokolarnih vozil z vključenim motorjem;
- takojšnji sprožitvi postopka za začasno ureditev javnega prostora pred DZ;
- takojšnji sprožitvi aktivnosti za izdelavo študije gradnje garažne hiše pod Trgom Narodnih herojev.

Te aktivnosti bi bile v korist vseh državljanov in državljanek, hkrati pa bi povečala družbeno odgovornost Državnega zbora.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga predsedniku Državnega zbora, da vprašanje preuči in v skladu s 96. členom Poslovnika Državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04, 18/05 in 86/07) nanj v roku 30 dni odgovori.

Državni svet
mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

Sklep Državnega sveta ob obravnavi **vprašanja** predsednika Državnega sveta **v zvezi s sklenitvijo sporazuma z Republiko Hrvaško glede vračanja nacionaliziranega premoženja**

Državni svet Republike Slovenije je na 5. seji 19. 3. 2008 v skladu z 41. členom Poslovnika Državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04, 18/05 in 86/07) obravnaval vprašanje **predsednika Državnega sveta** v zvezi s sklenitvijo sporazuma z Republiko Hrvaško glede vračanja nacionaliziranega premoženja in na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Ur. l. RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo) sprejel naslednji

S K L E P :

Državni svet Republike Slovenije podpira vprašanje predsednika Državnega sveta in predlaga Ministrstvu za pravosodje in Ministrstvu za zunanje zadeve, da vprašanje preučita in nanj odgovorita.

Vprašanje predsednika Državnega sveta se glasi:

Katere aktivnosti sta opravili ministrstvi za pravosodje in za zunanje zadeve v zvezi s sklenitvijo sporazuma z Republiko Hrvaško glede vračanja nacionaliziranega premoženja na območju Republike Hrvaške za državljane Republike Slovenije?

Obrazložitev:

Osnovni hrvaški zakon o naknadi za imovinu oduzetu za vrijeme jugoslavske komunističke vladavine ("Narodne novine" Hrvatske br. 92/1996) je določal, da tujim fizičnim in pravnim osebam ne pripada nobena pravica po tem zakonu. Ustavno sodišče RH je z odločitvijo št. U-I-673/96 (NN, 39/99, 42/99, 43/00, 31/00, 27/01 i 65/01), razveljavilo to določbo in navedlo, da bi morala biti pravica tujcev do vračanja nepremičnin regulirana skladno z drugimi predpisi, ki urejajo pravico tujcev do pridobivanja lastninske pravice na naepremičninah na področju Republike Hrvaške.

Leta 2002 je hrvaški Sabor spremenil predmetni zakon (NN 80/02 i 81/02); člen 10 Zakona o naknadi za imovinu oduzetu za vrijeme jugoslavske komunističke vladavine (NN 92/96, 39/99, 42/99, 92/99, 43/00, 131/00, 27/01, 65/01, 118/01, 80/02 i 81/02) sedaj določa, da »prejšnji lastnik nima pravice do nadomestila v primeru, ko je vprašanje nadomestila urejeno z meddržavnimi sporazumi. Izjemoma od prvega stavka tega člena lahko pravice, določene s tem zakonom pridobijo tudi tuje fizične in pravne osebe, če se to potrdi z meddržavnimi sporazumi.

Delovni osnutek slovenskega zakona o zaključku postopkov vračanja podržavljenega premoženja je bil objavljen na spletni strani ministrstva za pravosodje že 26. 3. 2007, tj. pred skoraj enim letom, kar se lahko še vedno prepičate na spletni strani (toliko o očitkih državnemu svetu, da bodo zaradi veta sedaj odškodnine kar naenkrat toliko večje, ob dejstvu, je bil predlog zakona narejen že pred letom dni in ko ministrstvo za pravosodje nedvomno že davno tega pozna tudi novelo hrvaškega zakona iz leta 2002, ki zahteva sklenitev sporazuma).

Ta osnutek v zvezi z 2. členom navaja, da je z zakonom potrebno podrobneje razdelati določbo 3. odstavka 9. člena Zakona o denacionalizaciji uveljavljeno z novelo zakona iz leta 1998, s katero se je za odločanje o vračanju podržavljenega premoženja v primerih, kadar bi pravico do vrnitve podržavljenega premoženja uveljavljal tuj državljan, predpisal pogoj vzajemnosti.

Po določbi 3. odstavka 9. člena ZDen je tuj državlján upravičenec do denacionalizacije le, če je taka pravica priznana tudi (sedaj živečemu) slovenskemu državljanu v državi, katere državlján je tuj državlján. Iz geneze te novelirane določbe je razvidno, da se ta ne nanaša na tuje državljane katerekoli druge države razen na državljane držav nastalih na območju bivših jugoslovanskih republik, ki so sedaj subjekti mednarodnega prava in da je bil povod za uveljavitev obravnavane določbe 3. odstavka 9. člena ZDen hrvaški zakon, ki ureja denacionalizacijo - »Zakon o naknadi za imovinu oduzetu za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine (denacionalizacija)«.

Strinjam se, z zapisom k delovnemu osnutku zakona, "da sedanja ureditev, po kateri je fizična oseba, ki je bila v času podržavljenja jugoslovanski državlján, sedaj pa je državlján druge države, ki je nastala iz katere od federalnih enot razpadle SFRJ, upravičenec do denacionalizacije le, če je taka pravica priznana tudi slovenskim državljanom v državi, katere državlján je upravičenec, ni pravična za osebe, ki so bile rojene na območju sedanje Republike Slovenije in so praviloma tudi slovenske narodnosti, kasneje pa so se iz različnih razlogov (zaposlitve, sklenitve zakonske zveze ipd.) preselile na območje bivših republik SFRJ in imajo sedaj državljánstvo ene izmed držav, ki ja nastala iz ene od federalnih enot", kakor se moramo strinjati tudi z obratno ugotovitvijo; tudi hrvaška ureditev, ki ne daje takšne pravice sedaj slovenskim državljanom, ni pravična za te osebe, ki so bile rojene na območju sedanje Republike Hrvaške in so praviloma tudi hrvaške narodnosti, kasneje pa so se iz različnih razlogov (zaposlitve, sklenitve zakonske zveze ipd.) preselile na območje Republike Slovenije in imajo sedaj slovensko državljánstvo.

Predlagana slovenska ureditev bi z zakonom o zaključku postopkov vračanja podržavljenega premoženja hrvaškim državljanom priznala status upravičenca, če so bili rojeni na območju sedanje Republike Slovenije in katerih starši so bili rojeni na območju sedanje Republike Slovenije, medtem ko bi sedaj naši državljani (z enakimi lastnostmi) še vedno ostali "praznih rok" na območju Republike Hrvaške. Tako sedaj naši državljani ne bi imeli statusa upravičenca v RH, medtem ko bi sedaj tuji državljani tak status imeli v RS. Državljanstvo posameznika izkazuje močnejšo vez z državo, kot območje rojstva ali narodnost staršev, zato menim, da je pravična le takšna ureditev, ki odpravlja težave na obeh straneh državne meje. Prava rešitev torej ni le priznanje za eno vrsto upravičencev, medtem ko bi druge (in to celo slovenske državljane) pustili na tujem ob strani.

Rešitev ni sprejem zakona o zaključku postopkov vračanja denacionaliziranega premoženja; pred tem je treba skleniti meddržavni sporazum z Republiko Hrvaško, saj bi zakon še vedno pustil ob strani vse sedanje slovenske državljane, ki so upravičenci do vračila nacionaliziranega premoženja na območju RH.

Slovenija je s Hrvaško že sklenila pogodbo o ureditvi premoženjskopравnih razmerij (Zakon o ratifikaciji Pogodbe med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško o ureditvi premoženjskopравnih razmerij - BHRUPR; Uradni list RSM, št. 31/99), ki v 4. členu določa, da bosta pogodbenici omogočili pridobitev lastninske pravice in drugih stvarnih pravic in vpis v zemljiško knjigo na svojem teritoriju fizičnim in pravnim osebam druge pogodbenice, če je veljavni pravni temelj pridobitve nastal do dneva vzpostavitve neodvisnosti tiste pogodbenice, na teritoriju katere nepremičnina leži, ne glede na kraj nastanka pravnega temelja pridobitve. Pogodbenici bosta omogočili pridobivanje lastninske pravice in drugih stvarnih pravic fizičnim in pravnim osebam druge pogodbenice tudi po dnevu vzpostavitve neodvisnosti pogodbenic, v skladu s predpisi vsake od pogodbenic o pridobitvi lastninske pravice tujcev.

Denacionalizacijski zakon je kot pravni temelj za vračanje nacionaliziranega premoženja nastal po dnevu vzpostavitve neodvisnosti obeh držav, zato je sklenitev sporazuma o vračanju nacionaliziranega premoženja med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško, nujno dejanje.

Hrvaško ministrstvo za pravosodje je na svoji spletni strani je že leta 2005 navedlo, da so se npr. začela pogajanja z Republiko Avstrijo glede izpolnjevanja denacionalizacijskih določb že pred sedmimi leti (tj. že leta 1998), hrvaška vlada pa je pogajanja formalizirala 24. aprila 2003, ko je sprejela sklep o začetku postopka za sklenitev Sporazuma med Republiko Hrvaško in Republiko Avstrijo o vprašanih, povezanih z nadomestilom za odvzeto premoženje .

Glede na navedeno me zanima, ali je ministrstvo za pravosodje že začelo s pripravo kakšne pobude za začetek postopka za sklenitev mednarodne pogodbe oz. ali je ministrstvo za zunanje dalo kakšno soglasje k pobudi.

Če temu ni tako, naj Ministrstvo za zunanje zadeve Republike Slovenije skladno s 5. členom Zakona o zunanjih zadevah, Uradni list RS št. 113/03 z dne 20.11.2003 (prečiščeno besedilo) poda mnenje o zunanjepolitičnem interesu in navezovanju stikov na zahtevo Državnega sveta Republike Slovenije glede predložene pobude in naj predlaga ukrepe za zagotovitev in uresničevanje zunanjepolitičnega interesa Republike Slovenije, ki ga predstavlja nacionalizirano in še vedno nevrnjeno premoženje sedanjim državljanom

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za pravosodje in Ministrstvu za zunanje zadeve, da vprašanje preuči in v skladu s 96. členom Poslovnika Državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04, 18/05 in 86/07) nanj v roku 30 dni odgovorita.

Državni svet
mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

* * *

Odgovor Ministrstva za pravosodje

Ministrstvo za pravosodje in Ministrstvo za zunanje zadeve se zavedata problematike vračanja nacionaliziranega premoženja na območju Republike Hrvaške za državljane Republike Slovenije, zavedata tovrstne problematike. Ministrstvu si v skladu z načeli pravne države spoštovanja vladavine prava in dobrososedskih odnosov prizadevata urediti položaj denacionalizacijskih upravičencev s slovenskim državljanstvom, ki želijo uveljavljati pravico do denacionalizacije v Republiki Hrvaški, zaradi česar sta izvedli vrsto različnih aktivnosti.

Republika Hrvaška je 11. novembra 1996 sprejela Zakon o povračilu za lastnino odvzeto v času jugoslovanske komunistične vladavine, na podlagi katerega so bili upravičenci le fizične osebe, ki so imele v času sprejetja zakona državljanstvo Republike Hrvaške.

Leta 2002 je Republika Hrvaška na podlagi odločbe Ustavnega sodišča Republike Hrvaške iz leta 1999, s katero so bile razveljavljene določbe omenjenega zakona, ki kot pogoj za denacionalizacijo določajo hrvaško državljanstvo, po več podaljšanjih rokov sprejela novelo zakona o nadomestilu za premoženje odvzeto v času jugoslovanske komunistične vladavine.

Pri upravičenosti do denacionalizacije oziroma vračanju nacionaliziranega premoženja v Republiki Hrvaški, glede na stališče Ustavnega sodišča Republike Hrvaške., ne sme biti razlikovanja med osebami s hrvaškim državljanstvom in tujimi državljani. Hrvaški parlament z novelo zakona iz leta 2002 ni izvršil odločbe Ustavnega sodišča, saj ni odpravil pogoja diskriminacije na podlagi državljanstva, temveč ga je zgolj oblikovno spremenil.

Ministrstvo za zunanje zadeve v sodelovanju z Ministrstvom za pravosodje interes slovenskih državljanov glede tega vprašanja uveljavlja v okviru pogajanj Hrvaške z EU. Tako poročili EU o napredku za Hrvaško za leto 2006 in 2007 ugotavljata, da iz zakona o vračanju nacionaliziranega premoženja še niso bile odstranjene diskriminatorne določbe glede na državljanstvo upravičencev do denacionalizacije na Hrvaškem. Vprašanje diskriminacije pri upravičenosti do denacionalizacije smo izpostavljali tudi v okviru hrvaškega partnerstva za pristop.

Glede na dosedanje izkušnje je bila prednostna naloga Republike Slovenije ves čas vztrajanje pri nediskriminatornem vračanju nacionaliziranega premoženja v Republiki Hrvaški, kar bi slovenskim upravičencem omogočalo pridobitev pravice do denacionalizacije. Pri tem je potrebno upoštevati dejstvo, da Hrvaška že dalj časa napoveduje spremembo zakona, s katero bi odpravili pogoj sklenitve meddržavnega sporazuma.

Ministrstvo za pravosodje dodatno pojasnjuje, da je pripravilo Zakon o zaključku postopkov vračanja podržavljenega premoženja in ga predlagalo v sprejem Državnemu zboru. Omenjeni zakon, ki je v 2. členu predvidel pravico do denacionalizacije ne glede na pogoj vzajemnosti iz tretjega odstavka 9. člena Zakona denacionalizaciji in ob izpolnjevanju jasno opredeljenih pogojev, je sprejel Državni zbor, vendar pa je Državni svet o njem sprejel odločilni veto, nakar zakon pri ponovnem glasovanju v Državnem zboru ni dobil potrebne večine. Zakon je v 9. členu določil pogoj materialne vzajemnosti, na podlagi katerega bi imel upravičenec pravico do vrnitve podržavljenega premoženja v obliki, obsegu, višini, pod drugimi pogoji in v rokih, kakor so opredeljeni v zakonodaji države, katere državljan je. Omenjeni predlog zakona bi uvedel pogoj materialne vzajemnosti za vračanje premoženja hrvaškim državljanom. Z odpravo diskriminacije na podlagi državljanstva, ki jo je v omenjeni sodbi zahtevalo Ustavno sodišče Republike Hrvaške bi bilo tudi slovenskim državljanom omogočeno izvrševanje pravice do vrnitve nacionaliziranega premoženja v Republiki Hrvaški.

Odgovor je usklajen med Ministrstvom za pravosodje in Ministrstvom za zunanje zadeve.

Ministrstvo za pravosodje
prof. dr. Lovro Šturm
minister